

töltés, faszor stb., akkor, mint legbiztosabbat, ezt a vonalat használjuk fel az irány betartására és akkor — nem iránypontról, hanem irányvonalról beszélünk.

2. Mozgás az ellenséges tűzhatás területén.

Jól jegyezzük meg magunknak, hogy ellenséges tűzben rendszerint megfelelő tűzoltalom mellett mozgunk. Ez olyan elv, amelyet mindenütt és minden körülmények között be kell tartanunk, ha ok nélküli nagy veszteségeket el akarunk kerülni. A mozgás és a tűz szerves egybekapcsolódásának megértése és helyes felfogása, alapja a további kiképzésnek, illetve az ellenséges tűzben való mozgásnak s ezért mielőtt még tovább mennénk, tisztázzuk, hogy mi is az a tűzoltalom.

Tűzoltalom.

Első kép. 3—400 méter távolságra egymástól két ember védő, három ember támadó. A támadók közül az egyik előre szökell, a másik kettő ugyanekkor a szökelléshez tűzoltalmat ad. Eme ténykedés ismétlődik egészen a roham-távolság eléréséig.

Oktatás: Látjuk, hogy a támadók közül mindig csak egy ember mozog, míg a másik kettő ugyanakkor tüzel az ellenségre. Ha a támadók nem tüzelnek, úgy a védőket semmi sem akadályozná abban, hogy a nagy célt mutató támadókat, még mielőtt azok a közelharc távolságra érnének, lelőjék. Ezért a támadók az előrejutásban segítik egymást akképen, hogy míg az egyik előre megy, addig a másik kettő célzott tüzével az ellenséget fedezésbe szorítja. A támadók így az ellenséget megakadályozzák puskájának tökéletes kihasználásában. Sőt, ha a támadók ügyesek, nyugodtak és jól lönek, megakadályozhatják a védőket egyáltalán abban, hogy puskájukat használhassák, vagy pedig éppen lelövik őket s ezáltal kétségtelenül oltalmat nyújtanak a védők tüze ellen az előre mozgó bajtársuknak. Miután ezt az oltalmat tűzzel nyújtják, azért azt tűzoltalomnak nevezzük.

Szabály tehát az ellenséges tűzben való előnyomulásra az, hogy tűzoltalom nélkül rendszerint nem mozgunk, de viszont ha van tűzoltalom, akkor az előremozgást parancsol. (Gyakorlati oktatásnál a védők kiképzett emberek legyenek és csak akkor tüzeljenek, ha az újoncok egyszerre, vagy terepfelhasználás nélkül mozognának.)

Második kép. Ugyanaz, mint az első, csak hogy a támadóknak a tűzoltalmat két géppuska adja. (Nagy kereplővel lehet jelezni.) A támadók előre gyülekeznek egyébként valamely terepszakaszba s ezt az előregyülekezést, előremozgás közben még egy-kétszer megismétlik.

A géppuskák felváltva állandóan tüzeljenek és csak akkor hallgassanak el, mikor a támadók egy-egy gyülekezési helyen együtt vannak.

Fontos, hogy az egyik gyülekezési helytől a másikig a távolságot a támadók rejtőzve és ha az hosszabb, több részletben tegyék meg; azaz teljes fedezéssel szakítsák meg a mozgásukat. Az utolsó gyülekezési helyen kezdjék meg a tüzet az emberek is.

A védők időnként egy-egy lövést tegyenek.

Oktatás: De nemcsak puskával lehet tűzoltalmat adni, hanem gépekkel is. Sőt, miután a gép nagy távolságra jobban és gyorsabban lő, mint az ember, a tűzoltalma értékesebb is, mint a puskáé. Éppen ezért támadásban nagy távolságon a tűzoltalmat rendszerint a gépek fogják nyújtani, mi pedig puskatűz nélkül a saját gépeink tűzoltalma alatt igyekszünk mihamarabb az ellenség közelébe jutni.

Az ellenségnek a támadás ezen időszaka alatti megközelítését, amikor mi az ellenség tüzeinek hatáskörletében mozgunk előre, de mi még nem tüzelünk, előregyülekezésnek hívjuk.

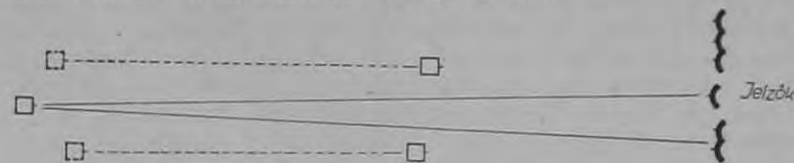
Az előregyülekezésnél, mint általában a mozgásnál, fontos a terep lehető tökéletes kihasználása. Tudjuk azonban, hogy támadásban az egyenes irányból kitérni nem lehet s így, ha olyan tereprezszeken kell átmennünk, melyekben láthatatlanok maradhatunk, az ellenséges tűzhatást sűrű lefekvészel esökkentjük.

Az ellenséges tűzhatás erőssége szabja meg, hogy ezt az előregyülekezést egyesével, kettesével, hármasával stb. hajtjuk-e végre.

A szökellés.

Ha az ellenséghez még közelebb jutottunk, az ellenséges tűzhatás arra kényszeríthet, hogy puskánkkal a gépek tűzoltalmát részleteiben kiegészítsük s ezzel megteremtsük a további előrejutás alapfeltételét. Ha az ellenséges tűzhatás olyan erős, hogy erre a kiegészített tűzoltalomra van szükségünk, természetes, hogy a mozgás nem történhetik feltartóztathatatlannul egyhuzamban, hanem a tüzelés céljából meg kell állanunk, a mozgást pedig futásban kell, hogy végrehajtsuk. De, ha futunk, a megállás alkalmával nem fogunk tudni lihegő tüdővel tüzelni s így a megközelítés mozzanatai közé iktatott megállások a tüzelésen kívül a pihenést is szolgálják. Az egyik tüzelőállástól a következő tüzelőállásig tartó mozgást szökellésnek hívjuk.

Első kép. Három csatár közül a két szélső egymás után hosszú szökelléseket hajt végre.

13. ábra.

Második kép. Mint az első, de rendes hosszúságú szökellésekkel.

14. ábra.

Oktatás: Minél hosszabb, minél kiadósabb a szökellés, annál jobb, mert annál több tért nyerünk vele. Hosszabb szökellésekkel hamarabb jutunk az ellenséghez. A csatár azonban sohasem jut abba a helyzetbe, hogy a szökelléseket teljesen egymagában hajtja végre, hanem mindig alkalmazkodnia kell a csatártársaihoz s így, bármennyire is kívánatos a hosszú szökellés, az mégis csak olyan hosszú lehet, hogy a szökellés után ne akadályozza a csatár hátul levő bajtársait a tüzelésben, mert ezáltal a tűzoltalomtól fosztja meg magát.

Az első képen látott szökellések helytelenek voltak, mert a csatárok annyira előre mentek, hogy a helyben maradó csatár csak maga elé tudott tüzelni. Nem lehetett az előremozgásukhoz segítséget nyújtani. A második képen látott szökellések helyesek voltak, mert a szökellések alatt és után is minden ember tudott a szomszédja elé tüzelni, azaz tudott a szomszédjának tűzoltalmat adni.

Az első kép szerinti túlhosszú előreszökellések a tűzoltalmat gyengévé, az előrejutást pedig kérdésessé tehetik.

Ha mégis előfordulna, hogy egyik-másik csatárt a terep olyan nagy szökellés megtételére kényszerítené, hogy a hátsók őt tűzükkel veszélyeztetnék, úgy a hátsóknak kötelességük a tüzelést beszüntetni és szintén előre menni.

Ha a szökellés hosszát megparancsolták, akkor a csatárnak természetesen a megparancsolt hosszúságú szökellést kell végrehajtania, ezt azonban a terep fedettségéhez és az ellenséges tűz erősítéséhez képest két, vagy több részletben is megteheti. Minél nyitabb a terep és minél erősebb az ellenséges tűz, annál több részre kell osztani a megteendő távolságot. A szökellés — miután azt ellenséges tűzben hajtjuk végre — rendszerint futásban történik.

Első kép. Négy csatár kis távolságról, fedezékből tüzel az újonc csoportra. A gyakorlatvezető jelére egy csatár hosszadalmas előkészületeket téve, lomhán szökell. Még mielőtt lefeküdt volna és a tüzet megnyitná, a szomszédos csatár ugyanúgy hajt végre szökellést. A következő két csatár szintén sorjában, de helyesen szökell, nevezetesen látható előkészület nélkül, villámgyorsan felpattan, rohanó futás után elvágódva a tüzelő előkészületeket fedve megteszi s azután tüzelni

kezd. A hátsó a szökellést csak akkor kezdi meg, amikor az előttese az új tüzelőállásban a tüzet megnyitotta.

Második kép. Az előbbeni megindulási helyzetből a négy csatár mindegyike helyesen szökell, de nem egymás után jobbról-balra, vagy megfordítva, hanem szabálytalan sor- és időrendben.

Oktatás. A szökellést meglepően kell végrehajtunk, minden feltűnő előkészület nélkül, mert ha magatartásunkkal, szedelőzködésünkkel szándékunkat az ellenségnek eláruljuk, az már készen vár s mikor a szökellés alatt kénytelenek vagyunk nagy célt mutatni, a célzásra beállított puskáját reánk sűti.

A szökellés végrehajtása tehát akkor helyes, ha az előkészületek észrevétlenek, a felugrás, mozgás és eltűnés olyan gyors, hogy az ellenség meglepődik s mire magához tér, a szökellő csatár már az új tüzelőállásban van és ismét megnyitotta a tüzet. Hogy ennek a követelménynek a csatár megfelelhessen, már előzőleg ki kell választania a helyet, ahova szökellni fog. A szökellést viszont csak akkor lehet végrehajtani, hogyha az előkészületeket (puska megtöltése, zárócsapó és tölténytáska becsukása), valamint a felugráshoz szükséges előkészületet már megtette.

Egymás mellett levő csatárok ne szökelljenek, mert ezzel a meglepetést kizárják, másrészt feleslegesen nagy célt mutatnak és ami a legfontosabb, nem tudnak egymásnak az előremozgáshoz tűzoltalmat nyújtani. Sőt azzal, hogy egyszerre szökellnek, lehetővé teszik az ellenségnek a legnyugodtabb célzást is. A szökellés hosszát a csatárok szabják oly rövidre, hogy az ellenségnek ne legyen ideje őket célba venni.

A helyes tehát a második képnél látott rendszeretlen szökellés.

Harmadik kép. Egy eddig rejtett csatárlánc a gyakorlatvezető jelére meglepően egyszerre lép ki valamely rejtőzésre alkalmas terepszakaszról. Pl. erdőből.

(Folytatjuk.)

A „törvényfa“ a régi magyar igazságszolgáltatásban.

Írta: ZSOLDOS BENŐ, kir. ítélőtáblai bíró.

A halálbüntetés jogosságának vagy eltörlésének kérdése már régóta állandóan foglalkoztatja a művelt államok jogi irodalmát. Bármily sokan ellenzik is azonban az emberi élet kioltásának elrettentő büntetésül való alkalmazását: a jogi írók és gyakorlati jogászok nagy táborra küzd amellet az álláspont mellett, hogy a halálos büntetésre, mint legsúlyosabb megtorló intézkedésre, okvetlenül szükség van. A mi büntető igazságszolgáltatásunk ezt a büntetést már elejétől fogva ismeri, meg van az a mai büntetőtörvénykönyvünkben is, melynek rendelkezése szerint (Btk. 21. §.) zárt helyen, kötél által hajtja azt végre a hóhér, azaz a mai hivatalos nevén „állami ítéletvégrehajtó“.

Régi jogszolgáltatásunkban és krónikáinkban „törvényfa“ volt a neve a halálbüntetés végrehajtására szolgáló akasztófának, még ha az — mint régen a legtöbb városunkban — tetőtől talpig kőből volt is építve. A Vajna-féle jeles adatgyűjtemény kalauzólása mellett, ha vázlatosan is, megismertetem olvasóinkkal ezt a régi magyar törvényfát, melyhez a népköltészetnek és hagyományoknak is nagyon sok érdekes emléke fűződik.

Régebben nálunk négyágú, háromágú, kétágú, majd utóbb egyágú törvényfát ismertek. Az előbbiek nem esetről-esetre összetákolat akasztófák voltak, mint az a mai kivégzéseknél szokásos, hanem, mint említettem, állandó, kőből készült építmények, melyek a forgalomtól távolabb eső helyen hathatós intőjelek voltak a büntetettől való óvakodásra. A legrégebbi ilyen 4, 3 és 2 ágú törvényfa alját egy métertől egész négy méterig menő magasságban erős fal vette körül, mely rendszerint négyszögletű volt, mint például a pesti, a Soroksári-út végén, melynek harmadfél méter magas volt a fala, vagy a pelsüci, nyitrai, debreceni, nagyszabeni, egri törvényfáké, de voltak háromszögletű alapépítmények is, minők p. o. a pozsonyi és korponai háromágú akasztó-

fáké, sőt köralakúak is, mint a zalaegerszegi, vagy a turócszentmártoni.

Akárhányon a keresztgerendába a horog mellé erős lánc is volt beerősítve, aminek egyrészt az volt a rendeltetése, hogy ha az akasztás után a kötél elszakadna, a lánc, melyet a hóhér az elítélt nyaka köré tett, — s végén levő horgot ugyancsak a láncba beakasztotta — ne engedje a testet leesni, másrészt pedig, hogy az ősrégi szokás szerint a törvényfán hagyott hulla, minden ember hathatós elrettentésére, minél tovább, sok esetben egészen a teljes elszáradásig, fent maradjon. Olykor még lakat is volt a láncban, hogy a hozzátartozók le ne vehessék onnan a kivégzettet. A szegedi törvényfa szintén embermagasságnyi kőfállal körülvett, négy kőoszlopos építmény volt, amelyen az akasztás szintén kötéllel ment ugyan végbe, de a kivégzés után a hóhér a kötelet láncsal helyettesítette, míg a kötelet — fő jövedelmi forrásként — a babonás embereknek, kellőképpen szétadagolva, szerencsét hozó talizmánként vagy orvosság gyanánt jó pénzért eladta.

A régi magyar törvényfának legfőbb célja a bűnbeeséstől való elrettentés volt. E cél szolgálatában azokat mindig valamely magasabb helyen, ahol lehetett: nagyobb domb tetején állították fel s az építmény oszlopai is magasak voltak, hogy a kivégzett áldozatok hullái minél nagyobb területről, mindenki által láthatók legyenek. Egykorú források magának az akasztásnak a véghezvitelét úgy írják le, hogy a hóhér és segédei létrán vitték fel az elítéltet a magasban levő keresztgerendához, az erről lecsüngő kötélből a hóhér hurkot vetett a kivégzendő nyakára, majd letaszította a létráról s így következt be a megfulladás. Egy másik, mondjuk: „ember-ségesebb“ módja volt a halál előidézésének az, hogy a hóhér az elítélt nyakát kicsavarta, vagyis az első nyakcsigolyát elválasztotta a másodiktól azáltal, hogy a fejet felemelte és félrefordította s így a függő ember agyhüdést kapott: a hóhér ténykedése alatt a segédei az elítéltet lábánál fogva kézzel, vagy később kötéllel lefelé húzták. A múlt század közepén — mint Vajna írja — már nem létrán húzták fel a törvényfára a kivégzendőt, hanem egy külön kötélen, csigával húzták a magashoz és a hóhér létrán mászott utána. Ehhez a csigán való felhúzáshoz egy szíjból készült hámszerű készüléket adtak rá az elítéltre, melven hátul egy karika volt s ahhoz erősítették meg a kötelet. Ez a kötél a magasban levő keresztgerendára alkalmazott csigán volt keresztül húzva.

A nagyszabeni törvényfának fallal körülvett négyszögű területe közepén a földben egy ajtóval elzárt mély gödör volt, hova a kivégzettek hulláit bedobták. A debreceni törvényfának vastag téglalapzata több mint egy ölnyi magasságú volt, egy-egy oldal szélessége 2 öl, az oszlopok magassága pedig másfél öl. Ezeket az oszlopokat vastag tölgyfa-gerendák kötötték össze: a téglalapépítmény nyugati oldalán egy ajtó vezetett a „törvényház“ belsejébe, — így is nevezték ugyanis a törvényfát a debreceniek.

A komáromi törvényfa mintegy kilenc négyszögölnyi területű és kőfállal körülvett négyszlopos épület volt, amely kőfal másfél ölnyi magas és három láb széles volt, vakolatlan téglából, az egyik oldalán ajtónyílással. A sarkokban állott és a falra ráépített oszlopok másfél öl magasak voltak, közéjük beillesztett fagerendákkal. A kecskeméti törvényfa szabályos négyszögben úgy volt felépítve, hogy annak alapját a körülbelül két öl magas kőfal képezte, melynek négy sarkára egy-egy kb. két öl magas kőoszlop volt ráépítve. Két-két kőoszlopot a kőfal színével körülbelül egy magasságban egy-egy fagerenda kötötte össze. Az egész akasztófa téglalapépítmény volt, keleti oldalán ajtóval.

Ime, ilyen törvényfák voltak a modern oszlopakasztófának az elődei. A mai „állami ítéletvégrehajtó“ már egyszerűbb eszközökkel, a nagy nyilvánosság kizárásával és az élet kioltása körül nagyobb szakszerűséggel „dolgozik“. Nincs szüksége a régi törvényfára.

Névtelen levelek: a legaljasabb, ami csak a világon van; még a gyáva orgyilkosságnak is alatta állanak.

Auerbach.

Leszámolás Moszkvával.

Irta: SZLADEK BARNA százados.

„Még néhány ilyen győzelem és elvesztünk.“ Ezt Epirus királya mondotta, amikor Krisztus előtt néhány száz évvel a herakleai csatában elefántjai segítségével a rómaiakat visszavonulásra kényszerítette.

Most, amikor Szovjetország gyors egymásutánban három vereséget szenvedett, Angliában, Kínában és legutóbb a bécsi forradalomkor, amikor Európában ahelyett, hogy végre neki látnának a bolsevizmus végleges liquidálásának, megint csak megelégednek a pillanatnyi veszély elhárításával és hagyják Moszkvát nyugodtan dolgozni, jogosan mondhatják ott: „Még néhány ilyen vereség és nyert ügyünk van.“

Moszkvát három nagy kudarc érte egymásután. Az első kettő, a kínai háború és az angliai nagyszabású propagandahadjárat jól megszervezett, tervszerűen lefolytatott, állandóan Moszkvából irányított külön akció volt, míg Bécs csak egy időhöz nem kötött, félig várt, félig nem várt robbanása az egyik aknának, mely éppen úgy el van helyezve Ausztria, mint a többi államok gépezete alatt. Bármilyen jelentéktelen ok elégséges arra, hogy ezek az aknák robbanjanak. Amíg azonban a szovjet legerősebb ellenfele, Anglia ellen két fronton intézett támadás állandóan és fokozott mértékben igénybevette a szovjetkormányt és igen ügyes diplomáciai zsonglőrködést, valamint jelentős anyagi áldozatokat követelt attól, — a bécsi események ettől eltérőleg teljesen szabadon folyhattak le anélkül, hogy a moszkvai népbiztosoknak magukat meg kellett volna erőltetniük. Ami Bécsben lefolyt, az annak az aknamunkának eredménye, amit a szovjetügynökök már évekel ezelőtt elvégeztek nemcsak Bécsben, hanem a többi európai fővárosokban és nagyobb ipari centrumokban is. Egy nem tetsző bírósági ítélet, egy elemi csapás, földrengés, nagyobb tűz- vagy vízveszedelem, egy merénylet, vagy bármilyen más belső vagy külső behatás következtében előállott bonyodalom kirobbanthatja a bécsihez hasonló forrongást más helyeken is.

Állandó rendőri permanenciával el lehet érní, hogy a kommunista megmozdulásokat vértelenül vagy véresen elfojtsák, de mikor lesz már meg a garancia arra, hogy ami nemrég Szófiában, röviddel ezelőtt holland Szumatránban, most pedig Bécsben történt, hogy mindez nem fog megisméltődni, ma itt — holnap ott!?

Szovjetország a már ismert módon harcot indított az egész világ ellen.

A világ kénytelen-kelletlen felvette a harcot, de mindig és mindenütt más formában.

Szófiában megelégedett azzal, hogy néhány kommunista összeesküvőt kivégeztek, Szumatránban a mozgósított katonaság segítségével leverték a felkelést, Bécsben is elfojtották a zendülést és szabályszerű vizsgálatot indítottak a szervezők, a felbujtók kipuhatolására.

Moszkva terjedelmes, véres bűnlajstroma még mindig nem elegendő, hogy a közös veszélytől egyformán fenyegetett államok támadólag lépjenek fel. Moszkva harcol a társadalmi rend alapján álló országok ellen s az országok védekeznek.

Kudarccal végződött Bécs, kudarcral végződtek a többi kísérletezések, de a tűzfészek, Moszkva érintetlen maradt és tovább fogja folytatni próbálkozásait. Angliában feloszlatták az Arkost, a szovjetügynökök nem agitálhatnak szabadon. Igen, de vajon biztos-e abban Nagybritannia, hogy a megfertőzött baloldali munkások nem tartják-e fenn Moszkvával továbbra is az érintkezést?

Meg tudja-e akadályozni akár Anglia, akár egy más állam, hogy a Moszkvából irányított propaganda és agitációs pénzek ne kerülhessenek az ország belsejébe? Kínában a szovjet ezidőszerint befolyását elvesztette. A komor, ólmos-ezüstösen fénylő páncélcirkálók által nem kis mértékben alátámasztott angol diplomácia ügyessége felülkerekedett. De vajon csakugyan győzelmet jelent-e ez a felülkerekedés? Csakugyan egy olyan győzelmet-e, amit további következményeiben, kihatásaiban feltétlenül mint „győzelmet“ lehet elkönyvelni? Kína, a négyszázötvenmillió nagy birodalom, amelyben a világ legkonzervatívabb népe élt. Borodin és társai útján máról-holnapra megismerke-

dett a bolsevik tanokkal, amelyek — hiába a mostani látszólagos lecsendesedés — évtizedeken keresztül forrongásban fogják tartani a birodalmat és a sanghai meg hankai külföldi telepések hosszú időn keresztül nem fognak nagyobb vállalkozásokba bocsátkozni és — amimég rosszabb — nem fogják hosszú időn keresztül nyugodtan álmra hajthatni fejüket. És addig is jó sok idő fog eltelni, amíg az utolsó angol hadihajó is kiszedheti az éles töltéseket a partra irányított hajóágyúkból.

Tehát bár Borodinék Kínából, az Arkos tagjait pedig Angliából utasították ki, mégis úgy itt, mint amott sikerült Szovjetországnak — az okozott károkról nem is beszélve — megteremteti azokat a bázisokat, melyek Moszkvával a további összeköttetést biztosítják. Sem az angolországi, sem a kínai események után nem vitték az érdekelt államok kenyértörésre a dolgot. Ezért lehetőség nyílik a szovjet számára, hogy itt-ott esúfos vereséget szenvedve, de eddigi működését mégis tovább folytathassa. Sőt újabb és újabb tapasztalatokkal vértelve, mindig növekedő kilátásokkal végezhesse munkáját.

Nem volna hát esodálni való, ha Moszkvában Csicserinnek, vagy valamelyik más népbiztosnak eszébe jutna Pyrrhus közismert mondását módosítva idézni: „Még néhány ilyen vereség és győztünk“.

Miután valószínű, hogy Európában az offenzív fellépés elkerülhetetlen szükségességét előbb-utóbb be fogják látni, nem lesz talán érdektelen kissé azzal foglalkozni, hogy a számításba jöhető érdekelt hatalmak hányszor mulasztották el az alkalmat, amely igen kedvező lett volna a bolsevizmussal való végső leszámolásra.

Legelső alkalom az 1918—19-es években kínálkozott, amikor Kolcsak és a többi ellenforradalmi harcokat vívó tábornokok a vörösek erősen szorongatták. A legcsekélyebb méretű támogatás, elsősorban az ellenforradalmároknak lőszerrel és technikai harceszközökkel való ellátása ezeknek döntő győzelméhez vezetett volna.

Második alkalom az a hareperiodus volt, amikor a szovjet az ellenforradalmak leverése után 1920-ban Lengyelország ellen fordult. A franciák ez alkalommal nem maradtak tétlenül és amikor az orosz vörös hadsereg már Varsó és Lemberg alatt állott, Lengyelországba küldték Weygand tábornokot, a francia hadsereg akkori vezérkari főnökét, aki azután a melléje adott tankok, repülőgépek és egyéb modem harceszközök segítségével az oroszokat megverte. Weygandnak ezen győzelmén három hadtest teljes felbomlását eredményezte és a lengyel hadsereg akadálytalan előnyomulásban Pétervár és Moszkva irányában kikényszeríthette volna a szovjet vezetőség lemondását. Ez azonban nem történt meg. A vörös kormány zavartalanul gondolkodhatott tovább a mód és eszközök felett, melyek célravezetőbbek, hatásosabbak és kevésbé kockázatosak lennének, mint egy nyílt háború. Meg is találta azokat.

Fegyveres harcra többé nem is került sor. De talán most következett volna a legjobb, legkedvezőbb alkalom, amikor a szovjetet véráldozat nélkül el lehetett volna intézni. Az 1921—22-es években ugyanis ijesztő méretekben hontakoztak ki a teljesen elhanyagolt, leromlott gazdasági viszonyok szülte bajok. Éhínség pusztított az egész országban, kivéve Ukrainát és Szibéria egyes részeit. Kiméltlen rekvirálásokat kellett a szovjetvezetőségnek elrendelni, hogy a maguk és csekszervezeik részére a szükséges élelmet biztosítsák. Ez természetesen sikerült is. — hiszen Oroszország nagy — azzal pedig, hogy az ő telt gyomruk mellett egész országrészekben adáz gyilkolások folytak az agyagszínű, kovásztalan kenyérért, azzal nem túlságosan sokat törődtek Moszkvában. Amerika sietett akkor az éhezők megmentésére, de bármennyire elismerésre, dicséretreméltó volt Amerika jószívűsége, mint hibát nem lehet elhallgatni, hogy segítségét bizonyos feltételekhez nem kötötte. A feltételek első pontjaként a szovjetkormány távozását követelhetné volna. Mindenesetre Szovjetország akkor élte legsúlyosabb napjait és a valószínűség amellettt szól, hogy könnyen lehetett volna vele szemben pressziót gyakorolni. Erre azonban kísérlet nem történt.

Mint folytatólagos és a világpolitikában világosan felismerhető negyedik, egyszersmind a mai napig utolsó kedvező alkalom ugyanesak az 1922. év vége felé mutatkozott, amikor a szovjet belátva az általános kommunizálás lehetetlenségét és tarthatatlanságát, megengedte bizonyos megszorításokkal a kisebb vállalkozásoknak magánjellegű működését és a kiskereskedelem szabad lebonyolítását. Ezen intézkedések bizonyos enyhülést és fellendülést eredményeztek az országban, azonban mint természetszerű követelményt, maguk után vonták azt is, hogy Oroszország a kereskedelmi érintkezést a külfölddel is újból felvegye. Erre azért volt feltétlenül szükség, mert az ipari termékekben, de főleg gazdasági gépekben oly nagy volt a hiány, hogy a földek javarésztét nem tudták megművelni. A külállamok felvették a kereskedelmi érintkezést, sőt kapva kaptak azon, hogy a korlátlan lehetőségeket nyújtó, éveken át elhanyagolt orosz piacot a maguk számára biztosítsák. Az iparcikkkel túlszűfolt, gyarmatait elveszített Németország új és rentáblis fogyasztó piacra vélt találni. Anglia és Franciaország pedig háború előtti érdekeltégeiket akarták újból biztosítani. Ez alkalommal ugyanesak meg lehetett volna kisérelni azt, amit Amerika elmulasztott. Sajnos, az üzleti érdek nem utolsó szerepet játszott ezen kereskedelmi egyezmény megkötésénél. Ha előrelátták volna azokat a káros következményeket, melyek ezekkel a kereskedelmi szerződésekkel együtt jártak s amelyeknek egyik következménye az angol szénbányászstrájk volt, valószínűleg kihasználták volna azt az Oroszországra nézve kritikus időpontot arra, hogy a rezsinváltozást kikényszerítsék.

Hogy mi mindent nyert Szovjetország, azaz helyesebben a szovjetvezetőség és mi mindent vesztek a szorosabb kereskedelmi nexusba lépett államok, arra egy cikk keretén belül nem lehet kiterjeszkedni. Szovjetország három-négy év leforgása alatt a paraszt nehéz verejtéke árán a külföldről beszerezte mindazt, amire a gazdasági és ipari termelés megindításához szüksége volt. Az adó fejében beszolgáltatott gabona mennyiséget becsérélte iparcikkokra, első sorban olyan gépekre és felszerelésekre, melyek a hadianyag és egyéb gyárak üzembehelyezését ismét lehetővé tették. Közben kiépítette a bolsevik aknamezőt.

Hogy mikor s hogyan jön újabb alkalom a szovjet megbuktatására, azt előre látni persze nem lehet. Lehet, hogy fog jönni majd az ötödik, a hatodik, a tizedik kedvező alkalom, de az is lehet, hogy ezeket éppen úgy kihasználhatlanul hagyják, mint az első négy esetben, amikor pedig megoldhatták volna a társadalom eme problémáját. Ez a kérdés most már a reménykedők figyelmével tölt el bennünket, mert a jelek szerint végre Angliában meg fogja találni a világ azt a nagyhatalmat, amely a legelső kínálkozó alkalommal fel fogja robbantani a moszkvai puszkaporos hordót.

Ezt is jó tudni.

A következő levelet kaptuk:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Tudom, hogy a Csendőrségi Lapok olvasóközönsége főleg a magyar királyi csendőrség, a honvédség és az államrendőrség soraiból, tehát éppen abból a körből kerül ki, akikkel az én alábbi kis esetemet közölni szeretném. Méltóztassék megengedni tehát, hogy azt röviden leírjam. Hangsúlyozom, hogy nem az én személyemről van szó, hanem olyan dolgokról, amelyeket jó tudni.

Vasárnap délelőtt táviratot kaptam. A bátyám küldte Temesvárról. Három szó állt benne: „Mama meghalt. Józsi“.

A távirat vétele után nyomban az illetékes karcagi államrendőrségre siettem, ahol az útlevelügyek referense megnyugtatóan: elutazhatom minden vízum nélkül, mert a kapott távirat és egyéb okmányaim felmutatása ellenében a határszéli hatóságoktól ideiglenes, rövidlejáratú határátlépési engedélyt kapok. Ilyen biztatás után, jószágos, drága édesanyám elvesztésének minden fájdalmával terhelt, rekkenő hőségben ültem délután fél három órakor a vonatra.

Tíz óra után érkeztem Lökösházára, a magyar határra. A hivatalos vámvizsgálat után a határszéli rendőrkirendeltség vezetője készséggel láttamozta a táviratot és megadta a határátlépési engedélyt s azzal vonatra szállottam.

A gyorsvonat nem sokáig áll Lökösházán. De alig, hogy elindul, újból megáll. Előbb úgy tetszett, nyílt pályán áll a vonat, később tudtam meg, hogy a vasúti őrháznak vélt kis házikó a határt jelképezi, ettől kezdve tehát már „román“ földön robog a vonatunk. A vonat csak addig áll itt, amíg egy katona felugrik rá, de nekem ezt is hosszú volt bevárni. Égetett a vágy: drága, jó anyámat legalább a ravatalon még csak egyetlenegyszer viszontlátni. Számításom szerint hétfőn temethették, ha csatlakozásom lesz, még idejében hazaérek.

Késés nem igen volt, de az egyik utitársam, aki a helyzettel igen ismerős volt, nem sok jóval biztatott. Elmondotta, hogy egy új oláh rendőrinspektor van most Kürtösön, aki igen szigorú, magyarfaló, könyörtelen ember. A társa, egy temesvári származású rendőrkapitány, méltó párja. Én, kissé elbizakodottan, arra gondoltam, hogy végső esetben Aradon lakó előkelő rokonaim segítségével sikerülni fog ezekre az urakra hatást gyakorolni.

Amikor vonatom Kürtösön megállt és a vámvizsgálat véget ért, utitársam rámutatott egy civilruhás férfire: ez az a bizonyos temesvári származású híres rendőrkapitány. A kapitány kora és helyes magyar kifejtése után ítélve, bizonyára magyar tanintézetekben szivta magába a tudományt. (Eszembe jutott, hogy orvosi körökben ma a világ leghíresebb Pasteur-orvosának, a bukaresti Pasteur-intézet vezetőjét tartják, aki pedig szintén nemesak, hogy Magyarországon tanult, de egyenesen a magyar állam külségén tanult Párisban.)

Nem vártam be, amíg útlevelemet elkérlik, hanem a rendőrkapitány elé álltam és a bemutatott távirat alapján ideiglenes határátlépési igazolványt kértem, ha csak egy napra is, hogy édesanyám temetésén jelen lehessenek.

Válasz helyett a kapitány meghagyta az egyik közege nek, hogy kíséren az irodába. Utánam nemsokára újabb két utast kísérték az irodába, ezek közül, úgy láttam, az egyiknek svájci, a másiknak német útlevele volt.

Az irodában a rendőrség vezetője előtt megismétltem a kérelmemet. Könyörögtem, hogy legalább 24 órai határátlépést engedélyezzen, hogy édesanyámat eltemethessem.

— Még egy negyedóra sem! — volt a válasz.

Nem indokolt, csak határozott.

Eközben bejött a kapitány is, aki előttem nyomban jelentette a főnökének, hogy „megint“ van itt valaki távirattal. Mit csinálnak velem? Az inspektor azt felelte, hogy a reggeli vonattal küldienek vissza. Ismét rimánkodásra fogtam a dolgot, mondván, hogy az uraknak is van családjuk, képzeljék, mit érzek? Vagy adjanak legalább tanácsot, mit tegyek? — Mi lenne, ha egyszerűen megszöknék és gyalog mennék Aradra, amely mindössze 17 kilométerre van ide? Az inspektor elutasított:

— Nem lehet!

A kapitány azt mondta, nem tanácsolja a szökést, mert ha elfognak, haditörvényszék elé állítanak. Az éjszakát, kivételesen, a váróteremben tölthetem, de az első vonattal vissza kell utaznom Magyarországra.

Sehogy sem tudtam belenyugodni. A gyorsvonat még ott pöfékelt a pályaudvaron, de már veszedelmesen közeledett az indulás ideje. És én úgy éreztem magam, mint a halálraítélt, akinek meg vannak számlálva a percek. Tudtam, hogy csak addig remélhetem édesanyámat láthatni, amíg a vonat el nem indul. Ha ez a gyorsvonat itthagytam, holnap hiába adnának kegyelmet, édesanyámat már nem láthatom, akkorra már a sírjában lesz szegény.

A kapitány közömbösen rakosgatja íróasztalán az útleveleket és egyéb iratok tömkelegét, föl sem néz reám, talán nem is hallja, amit neki mondok. Nem figyel rám és nem is törődik velem senki. Ezer gondolat cikázott az agyamban, az örülés környékezett. Még egyszer a kapitányhoz lépek és kérem, könyörüljön rajtam.

A szombathelyi csendőrkerület kőszegi úszó és életmentő tanfolyamának résztvevőit úszni tanítják.

— Nem, és nem.

Háttha aradi rokonaim közbenjárnának? Hisz a miniszter is ember, annak is van szíve.

— A miniszter Romániában is csak miniszter, azzal itt sem lehet olyan könnyen beszélni — volt a kapitány válasza.

De háttha...

Leintett. Ne folytassam, nem ér rá. A vonatot indítania kell; majd ha a vonat elment, több idő lesz. A lelkem vonaglott a fájdalomtól.

És bekövetkezett, amitől félttem. A vonatvezető megadta a jelt az indulásra és én könnyes szemmel néztem az elrobogó vonat után.

A kapitány visszajött és meghagyta egy alantásának, hogy vegyen engem át, vezessen a váróterembe és gondoskodjék róla, hogy reggel a legelső vonattal Magyarországra visszamenjek. Ezután a kapitány is, az inspektor is elmentek.

Bánatosan követtem a rendőrt. Egyenruhája hangy külsőt kölcsönzött neki, a cirkuszi szolgákra emlékeztetett.

Az étterem tulajdonosa és az egyik vasúti tisztviselő igyekeztek vigasztalni. Ezekkel sétálgattam egy darabig az ok nélkül pazarul kivilágított pályaudvari perronon, majd betértem a váróterembe, leültem egy rokkant — bizonyára jobb napokat látott — fapadra, ahol kimerülten, úgy ülve, elszundikáltam. Egyedül voltam.

Egyszer csak arra ébredek, hogy egy előkelő megjelenésű, szakállas úriember, egy hordár által követve, belép a váróterembe.

Nem köszöntjük egymást, inkább gyanúsán fűrészszó, bizalmatlan pillantást vetünk egymásra. Ki lehet? Előbb, hosszú szakállá miatt, valami neolog zsidópapnak néztem, utóbb a bőrdíjéről lelógó névjegyt olvasva, megtudtam, hogy az illető bukaresti tanár.

Nem szólunk egymáshoz. Ő lefeküdt, én ülve maradtam. A szoba erősen ki volt világítva.

Kis vártatva bejött egy vasúti szolga, figyelmeztetett, hogy áram már nem sokáig van, jó lesz számolnunk ezzel, mert sötétben maradunk.

A vasúti Perron népes a sok tisztviselőfélelétől. Hangos, mint egy vásár. Pedig akik itt vannak, csak szórakozásból vannak még itt. Tehervonat sines reggelig. Az állomás piszkos, mintha sohasem separták volna. És elhanyagolt, mintha nem volna gazdája.

Lassan-lassan elült a zaj, az állomás pazar fénye hirtelen sötétbe vész. És mi ketten vagyunk, két teljesen ismeretlen, egy sötét szobában.

A professzor sem tud aludni. Forgolódik a recsegő fapadon. Egyszer aztán megszólal:

— Önnek talán valami bánata van, hogy úgy sóhajtozik?

A megszólításra elpanaszoltam mélységes bánatomat. Jólesett, hogy kipanaszkodhattam magamat; mintha megkönnyebbültem volna utána. A tanár bemutatkozott:

Constantin G. Jonescu, tanár.

Később megtudtam tőle, hogy Románia legnagyobb középiskolájának, a bukaresti „Gh. Lazar” lyceumnak igazgatója, majd a kultuszminiszteriumban az összes román állami iskolák vezérigazgatója és a szenátusnak is éveken keresztül tagja volt.

Kérdésemre, hogy mi járatban van Kürtösön, elmondta, hogy a leányát várja Párisból, aki a legközelebbi expresszrel érkezik. Egyedül utazott bevásárlásainak eszközlése végett Párisba és most azért jött elébe a román határra, hogy a vámvizsgálatnál segédkezzék neki. Aztán hirtelen, minden átmenet nélkül, folytatta:

Ami az én keservemet illeti, egyáltalán nem esdálkodik a román rendőrség eljárása felett, mert — magyar vagyok... És itt elkezdte a magyarokat becsülni. Egyhuzamban olyan előadást tartott nekem a magyarokról, amilyen előadás egy csakugyan gyakorlott öreg professzortól telhetik ki.

Mondanom sem kell, minden szava mélyen sértő volt.

En az ő országában rendőri őrizet alatt állottam, nem bocsátkozhattam vele vitatkozásba. Ki voltam neki szolgáltatva s ezt ő alaposan ki is használta.

Viseljem a sorsomat, mert magyar vagyok. A magyar nem tisztességes ember. A magyarok mind gaz-

emberek. Professzori hangnemben előbb románul, majd németül folytatta a gyalázkodást, mintha doktorátusa volna a magyargyalázás külön tudományából. Én emlékezetből próbálom összeírni, amit nekem ott, a kúrtósi sötét szoba magányában elmondott:

— Magyarország teljesen kulturálatlan, vad ország. El vannak bízakodva és henegeznek a magyarok Budapestjükkal. Egyebük sincs, mint Budapest. De Budapest szépsége sem a magyarok érdeme. Budapest csak a fekvésének köszönheti fejlődését.

A románok már kétezer évvel ezelőtt is kultúrlények voltak, amennyiben már ekkor Európában laktak. A magyarok azonban csak ezer évvel ezelőtt jöttek Európába. És honnan? Ázsiából, és hogyan? Mint ázsiai vadak, betörők. És vajjon honnan származnak a zsidók? Ugyancsak Ázsiából, az ázsiai orosz birodalom területéről. Az ő felfogása tehát az, hogy származásuknál fogva a zsidók és a magyarok tulajdonképpen egy faj, nomádivadék mind a kettő.

A magyarok a statisztikai kimutatásaikat szemtelenül meghamisítják, ellentétben a hivatalos román statisztikával, amely kimutatja, hogy a románok által diadalmasan(?) elfoglalt területeket általában a román nép lakja. Kivételt csak a 3—400.000 székely(?) képez Erdélyben. Azt azonban senki sem kívánhatja, hogy 5—6 millió román menjen magyar iga alá csak azért, hogy ez a pár székely felszabaduljon. Nem. Inkább legyenek a székelyek román fennhatóság alatt.

Arad, Temesvár, Nagyvárad és a többi? Nos, ezek is mind román városok. Arad eredeti neve Orod volt s akik nem románok e városokban, azok későbbi beköltözöttek. De még így is túlnyomóan románok lakják e városokat. A magyarok épp úgy tolakodtak a városokba, mint ahogy a zsidók. Most is esavarognak egyik helyről a másikra. Csöcselék, amely hol itt, hol ott üti fel a sátorfáját. Ez a magyar őstermeszet közismert.

A magyarok dologkerülő, léha emberek, akik örökké csak a zavart és a bajt keresik. Tisztességesen nem tudnak, de nem is akarnak megélni. Ehelyett pénzhamisításból, irredentizmusból, zsidóüldözésből, cím- és rangkórságból, züllött, erkölestelen életmódból élnek.

A magyar intellektüellek, de különösen a mágnások, olyan feslett erkölcsű családi életet élnek, amilyenhez nincs hasonló a világon. A mágnások már fiatal korukban belenevelik gyermekeikbe az erkölestelenséget. Budapest dózsöl és ebben a fiatal úrilányok vezetnek.

A magyarok azt hiszik talán, hogy Rothermere lord cikkeinek eredetét a világ nem ismeri? Tévednek. Romániában legalább mindenki tudja, hogy a gazdag angol miért ment Budapestre. Csak azért, hogy kidözsölje magát Budapesten. És miután egy fiatal mágnásleánnyal hosszú ideig jól kidözsölte magát, hálája fejében megírta a magyaroknak hízelgő cikkeit. De a magyarok vesztére. Tüzet adott a magyarok kezébe. Tüzzel játszanak a magyarok, akárhányszor az irredentizmust a szájukra veszik. Mert nem ismerik Románia erejét, hatalmát. Romániának ma hihetetlenül nagy armádiája van, amely még akkor is biztosan legyőzné ellenfelét, ha a magyar és az orosz egyszerre támadná is meg.

A románok már voltak egyszer Budapesten, me provokálják a magyarok, hogy még egyszer betegyék oda a lábukat. Másodszor másképp fognak elbánni a magyarokkal! . . .

A román hazafiasságról beszélt még a tanár úr. Meghívott, utazzam vele a bukarestkörnyéki falvakba. Találkozni fogok bocskoros és mezítlábas paraszttal, akikben azonban ég a honszerelem.

— Diese Bauern sind aber intelligente Leute. Gut betont, intelligent . . . (Ezek a paraszttok azonban intelligens emberek. Hangsúlyozva: intelligensek.)

A magyar paraszt nem intelligens, csak fifikus, a román paraszt igazán intelligens.

. . . És a magyar csendőrség? Éppen olyan gögösek, henegeők, éppen úgy járnak, mint ezelőtt Nagymagyarországon. Még mindig a régi kakastoll és a régi címer van a kalapjukon. Micsoda beképzeltség?! Nevetni kell rajta! . . .

Addig szónokolt, amíg végre megvirradt. Ekkor elmentünk a vámhivatalba, ahol bejelentette jövelelelétét.

Közben berobogott az Orient-express és megérkezett hat óriási bőrönd, sok-sok kendő és kabát között a tanár leánya is, egy szürkeruhás, molett dáma.

A tanár búcsúzóul átadta névjegyét, a rendőr pedig ismét előállított a kapitány elé, megmutatván, hogy nem szöktem meg. A kapitány megparancsolta a rendőrnek, hogy ültessen fel az éppen beérkezett gyorsvonatra. A rendőr vonatra tett és miután három hölgyet és egy urat a vonatból leszállítottak és utazásuk megszakítására kényszerítették, vonatom elindult és tíz pere múlva újra magyar földön voltam.

Igy történt ez, mélyen tisztelt Szerkesztő úr, én pedig nagyon kérem, legyen kegyes leveletem közzétenni.

Igaz tisztelettel vágyok a Szerkesztő úrnak készséges híve:

Karcag, 1927 szeptember 12-én.

Sugár Géza

uradalmi számtartó.

Jó ezt is tudni. Eltesszük a többi mellé. (Szerk.)

A „halálsugarak“ titka.

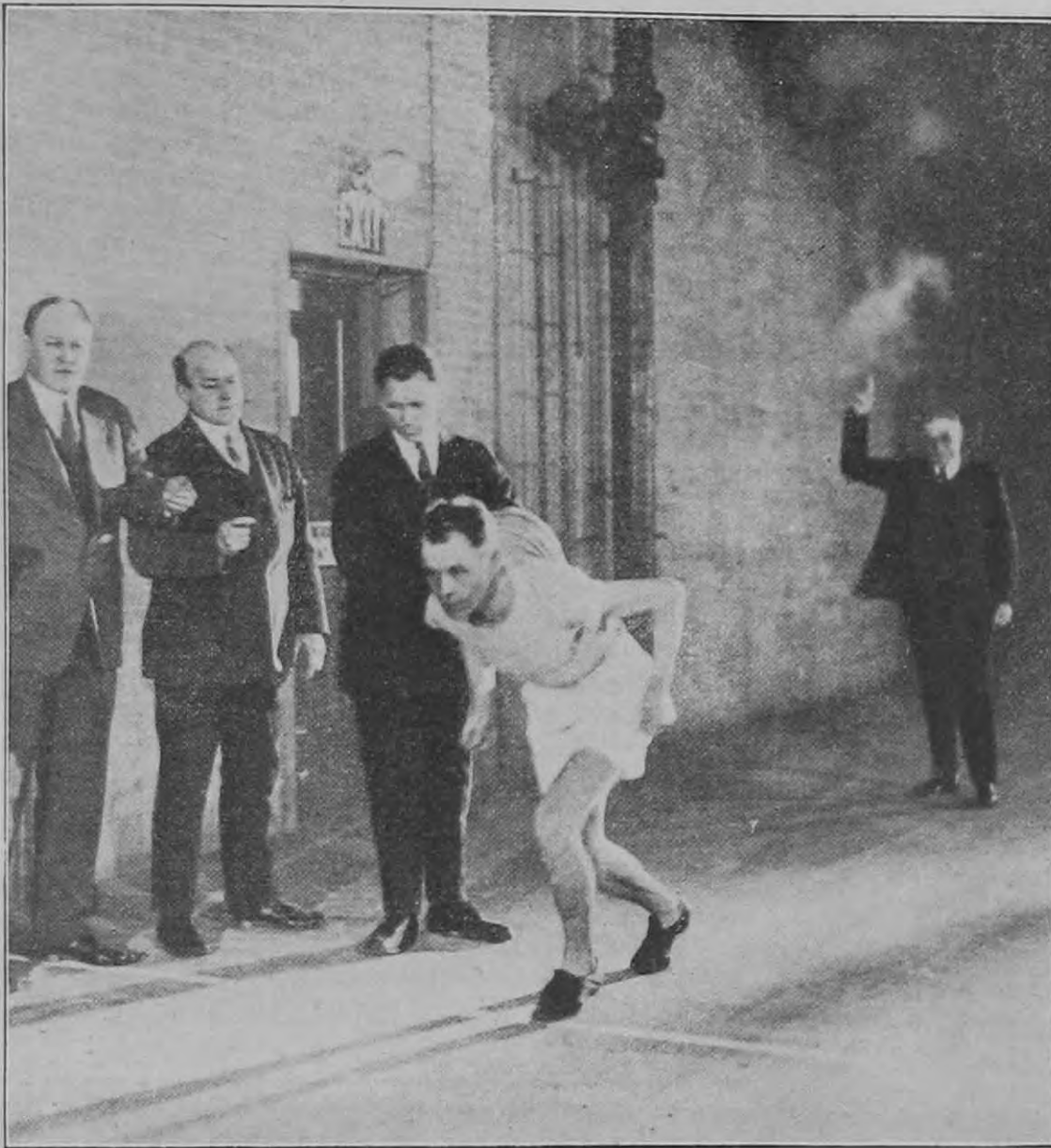
Irta: V. M.

Két esztendővel ezelőtt az egész világot bejárta a hír, hogy a „londoni kiállításon“ egy olyan készüléket állítottak ki, amelynek segítségével minden élőlényt nagy távolságból is meg lehet ölni, sőt még magasán szálló repülőgépeket is leszállásra lehet kényszeríteni. Ehhez a hírhez azután természetesen a fantázia is hozzáadta a magáét annyira, hogy még komoly szakkörökben is arról suttogtak, hogy a titokzatos új „halálsugarak“ a félelmetes légi háborúnak egyszerűsmindenkorra végét fogják vetni.

Az állítólagos találmány iránt természetesen minden hadvezetőség élénken érdeklődött; messze elágazó hírszerző apparátusokat hoztak működésbe, hogy annak lényegét megismerjék és hogy ennek a valóban félelmetesnek mutatkozó védekezőeszköznek, az „ördögmasinának“ mielőbb a nyakára hágjanak.

Ez a lázas érdeklődés könnyen érthető, hiszen egy ilyen gépezet, amely minden harc nélkül egy gombnyomásra nagy távolságokra is halált és megsemmisülést szórhat, a hadvezetés szempontjából tényleg nagy figyelmet is érdemelne s érdekes, hogy a fenti hír éppen azokban az államokban okozta a legnagyobb idegességet, amelyek a leszerelési konferenciák dacára is állig fegyverben reszketnek a lefegyverzett Németországtól. A lehetőség, hogy kis vagy lefegyverzett nemzetek az ellenséges repülőket, mielőtt azok még egyáltalában akcióba léphetnének, megsemmisíthetik és így a bombázást és elgázosítást meggátolhatják, valóságos konsternációt keltett.

Dacára azonban a legszorgosabban megejtett pathológusok és az erősen igénybe vett ipari kémkedéseknek, az állítólagos szenzációs találmányról semmi olyan pozitív adatot nem lehetett megállapítani, amely a tudományos bírálatot kiállította volna. Az „Universum“ az 1926 május 20-án megjelent 34. számában megemlékezett róla, hogy a „halálsugarak“ feltalálója, Grindell Matthews egy, a „Popular radio“-ban közzétett közleményében némiképpen fellebbentette a fátylat, amely találmányának lényegét addig elfedte, annak a bizonyításával azonban, hogy sugarai tényleg és nagyobb távolságra is halálosan hatnak, adós maradt. Azt bizonyította, hogy az általa feltalált sugarak segítségével egy elektromos gyújtású robbanómótort 18 méter távolságból megállított, éppen ez a körülmény azonban és az, hogy egy fém-burokkal ellátott automobilmotort viszont nem tudott megállítani, nagyon is indokolják a feltevést, hogy itt tulajdonképpen nincsen egyébről szó, mint rövid hullámhosszal bíró rádióhullámokról, amelyeket azonban a rádiótechnika már régóta ismer. Ezeknek a sugaraknak a segítségével állásharcban a lövészárak körül állítólag olyan védőgyűrűt lehet létesíteni, amely azt éppen úgy megvédi, mint a magasfeszültségű árammal telített drótakadályok. Léghajókat ezeknek a sugaraknak a segítségével állítólag fel le-

A világhírű finn esodafutó, Nurmi Bécsben is starthoz állott. A magyar sportkörök régi törekvése, hogy Nurmit Budapesten starthoz állítsák, ez talán az idén megvalósul.

het gyűjtani úgy, hogy reájuk két különböző sugarat bocsátunk és az ennek folytán keletkező villamos árammal erősen felhevítjük.

Legújabbán Coolidge bocsátott ki nikkellacélablakokkal ellátott csövekből igen kemény kathódsugarakat, amelyekkel sikerült neki is hasonló eredményt elérni. Ezeknek a sugaraknak a levegő által való erős elnyelését azonban (a légköri nyomás folytán) még nem lehetett megakadályozni.

Miadazt, amit az eredeti találmány javítására eddig kitaláltak, látszólag erősen titkolják. Valószínű azonban, hogy a védőburok és páncélzat, továbbá a hatás és ellenhatás örök törvénye itt is érvényre jut. A robbanómotorok mágneseit vagy esetleg magukat a motorokat körülvevő burkok (pl. ólomburkok) az esetleg zavaró sugarakat (tehát a „halálsugarakat” is) egyszerűen el fogják nyelni s ezáltal a zavart is ki fogják védeni. Gondolkoznak azon is, hogy mágnesnélküli motorokat gyártsanak, mert ha a technika ma még nem is fejlett annyira, hogy az említett fantasztikus híreszteléseket valóra váltsa, el kell ismerni, hogy a megkezdett út helyes és ninesen kizárva, hogy előbb vagy utóbb mégis csak célhoz fog vezetni; a védekezésre tehát minden pillanatban készen kell lennünk.

A London felett legutóbb megtartott légiflotta-gyakorlatokról olvastuk, hogy maga az angol hadvezetőség is elismeri, hogy egy meglepő ellenséges légi támadás esetére semmiféle olyan eszköz vagy lehetőség nem áll rendelkezésre, amellyel Londont a légi támadás ellen biztosan meg lehetne védeni. Valószínű tehát, hogy éppen Anglia nem fog semmiféle financiai áldozatot kímélni, ha éppen a légi elhárítás céljait szolgáló technikai védőeszközök tökéletesítéséről van szó.

Az itt említett törekvésekkel szoros kapcsolatban áll egy másik találmány is.

A San-Franciskói *W. S. A. Collomann* elektromérnöknek sikerült egy olyan készüléket szerkesztenie, amely magasfrekvenciájú áramok és sugarak segítségével a légnyomást meg tudja változtatni, vagyis tetzés szerinti időben esőt tud előidézni. Az ilyen találmányok horderejével és nagy jelentőségével minden szakember tisztában van; katonai szempontból különösen a gázvédelem szempontjából van óriási jelentőségük. Ilyen találmányok tökéletesítésére és hasonló életrevaló ideák megvalósítására nem szabad a pénzt sajnálni, mert kétségtelen, hogy az ezekbe fordított minden befektetés előbb vagy utóbb gazdagon fog megtérülni és kamatozni.

Tisztán fizikai és financiai szempontból véve a dolgot, nem tartozik a lehetetlenségek közé, hogy egy bizonyos — egyelőre mindenestre korlátolt — területen fellegképződést és csapadékot idézzünk elő. Ha pedig egyszer már megtalálták ennek a praktikus megoldási módját (és ez a kísérletek során valószínűleg meg is fog történni), az már nagy lépést fog jelenteni a légi-kémiai támadások elhárítása szempontjából. Éppen ezért mindenütt lázasan dolgoznak azon, hogy az ilyen és hasonló találmányokat tökéletesítsék és gyakorlatilag kihasználják. Ha ma még nem is értek el mindent, amiről a fáma mesél, mégis jó, ha az ilyen híreket figyelemmel kísérjük, mert különben megtörténhetik, hogy hirtelen nagy meglepetéseknek lehetünk kitéve. Gondoljunk csak arra, hogy már maga a háború is mennyi technikai meglepetést hozott magával; ebben nem lesz a békében sem megállás. Ez az egyedüli reménye az azoknak az államoknak, amelyeket a „győzők” az erőszakos békével a maguk ígájába hajtottak.

A MI HŐSEINK

Vitéz Mester Miklós tiszthelyettes.

Nem volt tábori esendőr, nem végezte a tanfolyamot s így bármennyire is kedve lett volna, nem kerülhetett a mozgosítás első napjaiban a harcra. Vágya azonban nemsokára reményen felül teljesült. 1915 év szeptemberében jött ugyanis a felhívás, hogy esendőregyének jelentkezzenek csapatok számára.

Mester tiszthelyettes, aki abban az időben a kassai esendőrkerület állományában teljesített szolgálatot, a felhívásra azonnal önként jelentkezett. Leghőbb vágya volt, hogy valamilyen székes ezredhez kerüljön, amelyekről már a háború

Vitéz Mester Miklós tiszthelyettes.

első napjaiban legendák keringtek. Ez is sikerült neki. Szeptember végén a 24. honvéd gyalogezredhez osztották be, ahol a 4. század harmadik szakaszának lett a parancsnoka. Az ezrednél végigküzdötte századának minden harcát s megszerezte a 2. osztályú ezüst vitézségi érmet és a Károly-espát keresztet.

1917 évben, amikor a csendőröket a harcvonalból visszarendelték, ő sem maradhatott ezredénél s így a 38. honvéd gyaloghadosztályparancsnoksághoz osztották be, mint tábori esendőrt. A hadosztálynál is csakhamar bebizonyította használhatóságát s az orosz harctéren, különösen a különböző harcok folyama alatt szétszórt katonák összegyűjtésében és azoknak a rajvonalba való visszavezetésében tevékenykedett, amiért a koronás ezüst érdemkeresztet tüntették ki.

Az orosz harctérről a hadosztállyal együtt az olasz harctérre került, a Hétközség fensíkjára. A hadosztály nehéz harcokban vett részt s így természetes, hogy a tábori csendőrök tevékenysége is fokozódott. A szétlőtt telefonvezeték miatt a

parancsnokságok egymással nem érintkezhetek. A fontosabb parancsok kézbesítése tehát a tábori esendőrségre hárult. Éjjel-nappal szolgálatban állott a kis létszámú tábori esendőrsztag. Ez alkalommal is Mester tiszthelyettes minden súlyosabb járőrszolgálatra önként jelentkezett. Különösen kitüntette magát a Monte Grappa előtt folyó harcok alkalmával. Az egyik gyalogezrednek ugyanis az olaszok mindennemű összeköttetését szétlőtték. A szomszédos tereprészekben a csapatok már visszavonulóban voltak, amit az ezred a hegyes terepen idejében nem figyelhetett meg. Az ezredet az a veszély fenyegette, hogy az olaszok bekerítik. Mester tiszthelyettes önként jelentkezett, hogy a visszavonulásra szóló parancsot az ezredparancsnoksághoz kézbesíti. A legnehezebb ágyútűzben indult el és sikerült a zárótűzön keresztül ezer veszély között az ezredparancsnoksághoz jutnia. Az út visszafelé sem volt veszélytelenebb. Jószerencséje azonban megóvta minden bajtól és sebesülés nélkül tért vissza a hadosztályparancsnoksághoz.

Kiválóan vitéz magatartásáért Molnár Dezső altábornagy az 1. osztályú ezüst vitézségi érmet tűzte a mellére.

Mester tiszthelyettes végigküzdötte az egész világháborút és csak 1918 szeptemberében hagyta el súlyos betegen a harcteret.

Hősi magatartását a Kormányzó úr is méltányolta és vitézzé avatta a kötelességét minden körülmények között teljesíteni tudó hős magyar esendőrt.

KÜLFÖLDI CSENDŐRSÉGEK

A belga csendőrség.

TIHANYI FERENC százados fordítása.

(4. közlemény.)

54. Ha a csendőr portyázása közben büntetésekről, csavargókról, gyanus egyénekről értesül, akik bűnösségére nézve bizonyítékok vannak és akik ellen nyomozó levél, elfogatási parancs, marasztaló bírói ítélet van, köteles az illetőket üldözőbe venni és letartóztatni. Ilyenkor azonban meg kell győződni az illetők személyazonosságáról; kérdéseket kell intézni tehát hozzájuk nevük, állapotuk, foglalkozásuk, lakóhelyük, előző tartózkodási helyük iránt s az általuk bementőket a felmutatott útlevelel vagy egyéb bizonyítvány megfelelő adataival össze kell hasonlítani.

A csendőrök szabadon engedik azokat, akikre mint gyanus egyénekre vagy csavargókra hívták fel a figyelmüket, de ezek a kilétüket hitelt érdemlően igazolták, ellenkező esetben az illetékes hatóság elé vezetik őket.

55. A csendőrök portyázásuk közben — különösen az éj beálltával, — a tanyákon és a korcsmákban érdeklődnek aziránt, hogy nincsenek-e ottan csavargók, koldusok, gyanus egyének; átkutatják az erdőket és gyanus helyeket és az utakon lest tartanak.

Aratások és erdővágások idejében a járőrök gyakrabban megfordulnak az ilyen helyeken s tájékozónak afelől, hogy a köz- és magánvagyon megóvása végett szükséges-e a sűrűbb megjelenésük.

56. A csendőrök által elfogottakkal az őrsparancsnokok jegyzőkönyvet vesznek fel, amelyben az elfogató körülményeit és az elfogott egyén előadását juttatják kifejezésre. Ezt a jegyzőkönyvet úgy ők, mint az elfogott aláírják, bár az utóbbi az aláírást megtagadhatja. A jegyzőkönyvet a békebíró vagy más illetékes igazságügyi rendészeti tisztviselőnek kell megküldeni.

A letartóztatott egyénnél talált tárgyakat, iratokat és pénzt a jegyzőkönyvben kifejezésre kell juttatni s a vizsgálóbírónak átadni.

Szökevények, toborzottak és önkényűen eltávozott katonák elfogása a csendőrség által.

57. A csendőrség elsőrendű kötelessége a portyázások alkalmával szökevények és az eltávozásról vagy szabadságról be nem vonult katonák után való nyomozás. A tisztek utasítva vannak, hogy alárendeltjeiknek ilyen irányú tevékenységét gondos figyelemmel kísérik.

58. A kémeket a csendőrségnek le kell tartóztatni és annak a kerületi katonai parancsnokságnak kell átadni, amelyiknek körletében az elfogás történt.

Úton, mezőn vagy vízben talált holttestek és állati hullák.

59. A csendőrség hivatásbeli kötelmei közé tartozik a mezőn, utakon vagy vízben talált holttestekről jegyzőkönyvet felvenni; épen azért, ha a portyázások közben egyik vagy másik esetről szó lehet vagy a lakosság útján ilyenekről tudomást szerzett, a járőr azonnal a helyszínre megy, a hulla környékét biztosítja s ha ott bűncselekmény nyomait, véres fegyvereket vagy olyan eszközöket talál, amelyekről feltehető, hogy a bűncselekmény elkövetésére szolgáltak, akkor a békebíró vagy a csendőrtiszt megérekezéséig gondoskodik arról, hogy azokat senki meg ne érintse; végül azokat, akik a bűnjelek vagy a véres fegyverek tulajdonosai voltak, letartóztatja s szökésüket megakadályozza.

60. Az igazságügyi rendészeti hatósági személy megérekezéséig a csendőrök kötelesek összegyűjteni mindazokat az adatokat, bűnjeleket és bizonyítékokat, amelyeket a rokonok, barátok, szomszédok vagy mások becsátanak rendelkezésükre a bűncselekményt, a tetteseket és tettestársakat illetően; minderről jegyzőkönyvet vesznek fel, amelyet az igazságügyi rendészeti hatósági személynek adnak át.

61. Ha a csendőrök az országutakon vagy a mezői utakon elhullott lovat találnak, erről a községi előjárót azonnal értesítik, hogy annak elásatása iránt intézkedhessék, amely intézkedések végrehajtását egyúttal biztosítják is.

62. Ugyanezek a rendszabályok irányadók az állati ragályos betegségek terjedésének megakadályozására.

Tűzesetek.

63. Ha az őrsparancsnokok arról értesülnek, hogy a felügyeletükre bízott körletnek valamelyik községében, majorjában vagy tanyáján tűz ütött ki, kötelesek csendőreikkel haladéktalanul a helyszínre sietni és a csendőr századosnak vagy hadnagynak késelem nélkül jelentést tenni.

64. Mihelyt a csendőrsparancsnok a helyszínre érkezik, csendőreit olyanmódon osztja szét, hogy azok az égő házból kihordott butoroknak és egyéb tárgyaknak ellopását megakadályozhassák. A házakban, magtárakban, istállókban, pincékben s a melléképületben csak a ház lakói s a tűzoltás végett segélyül hívott munkások fordulhatnak meg. Felügyelnek a butoroknak s egyéb tárgyaknak a tulajdonosok vagy érdekeltek által kijelölt raktárakba való elszállításánál.

65. Ezután a tulajdonosoknál és annak szomszédainál érdeklődnek a tűzvész keletkezése iránt, hogy vajon az a kéményeknek elhanyagolása, gyújtogatási kísérlet, vagy minő más ok folytán állott elő. Ha a vallomások egyeseket gyújtogatás büntetével gyanúsítanak és a tettesek a helyszínen vannak, az őrsparancsnok őket azonnal letartóztatni és kikérdezni köteles.

Ha ezeknek vallomása megerősíti azt a gyanút, hogy ők a gyújtogatás büntetében valóban részt vettek, meggyőződik személyazonosságukról, bevárja a békebíró, illetőleg a csendőrhadnagy megérekezését, akinek a tudomására jutott összes adatokról jelentést tesz, hogy a szükséges intézkedések megtelhetők legyenek.

66. A tűzvész színhelyén megjelent csendőrök őrsállomásokra csak akkor vonulhatnak be, ha a vagyon megőrzése, a közveszély megóvása, avagy a tettesek elfogása végett jelenlétükre szükség már nincsen.

A csendőrség szolgálata vásárokon és heti piacokon.

67. Az őrsbeli csendőröknek a körletükben tartott vásárokon, heti piacokon avagy ünnepeken a közrend és közrend fenntartása végett jelen kell lenniük; kötelesek a látogatottabb utakat portyázni, hogy a kereskedőknek, kézműveseknek s más egyéneknek esetleg segítségükre legyenek.

68. Ha előre sejtethető hogy a vásárokon, heti piacokon vagy ünnepeken nagyobb embertömeg lesz jelen, a hadnagyoknak jogukban áll oda több őrs legénységét összpontosítani. Ilyenkor a legmagasabb rendfokozatú altiszt, ha ilyenek többen volnának, a rangidősebbik a parancsnok. A hadnagy — ha jelenlétére szükség van — a parancsnokságot maga veszi át. Ugyanezt az eljárást kell követni, ha bármely okból valahol összpontosítást kell végrehajtani.

A szabad közlekedésről.

69. A csendőrségnek különös feladata a szabad közlekedésnek biztosítása s mindazoknak elfogása, akik azt erőszakkal megakadályozni igyekeznek.

Hogy a szolgálat eme részének végrehajtása biztosítható legyen, a csendőrök őrskörletüknek községeit és utjait portyázni kötelesek minden olyan esetben, amikor a közbiztonság megköveteli; különösen akkor, ha rablást vagy veszélyt előidézni szándékozó fegyveres vagy fegyvernélküli csoportosulások vannak.

70. Abban az esetben, ha annak a községnek, ahol a zendülés kitért, a helyhatósága vagy lakossága megnevezik a tetteseket, az őrsök kötelesek azokat azonnal üldözőbe venni és letartóztatni. Ha azokat utólag sikerült, az illetékes bíró elé kell állítani őket, hogy az velük szemben a törvény rendelkezései szerint eljárasson.

71. Az őrsparancsnokok, akik az e fajta bűncselekmények helyszínére kiküldetnek, kötelesek onnan a hadnagynak azonnal jelentést tenni, hogy az, ha a csoportosulások megszüntetése céljából kívánatos, a kellő megerősítés kirendelése iránt intézkedhessék. A helyszínre kiküldött csendőrök őrsükre mindaddig nem vonulhatnak be, amíg a rend teljesen helyre nem állott és amíg a jegyzőkönyveket azokról a tényekről és körülményekről, amelyek a csoportosulást, lázongást vagy fosztogatást előidézték, kísérték vagy követték, meg nem szerkesztették. Ezeket a jegyzőkönyveket, mihelyt elkészültek, mind az igazságügyi hatóságnak, mind a csendőr századosnak azonnal meg kell küldeni.

A csavargókról, munkakerülőkről, a gyanús és a megbízhatatlan egyénekről, valamint a koldusokról.

72. A csavargók és munkakerülők azok, akik állandó lakhellyel nem bírnak, létfenntartásuk biztosítása nincs, semmiféle foglalkozást vagy mesterséget nem űznek.

Gyanús egyének azok, akik kilétüket igazolni nem hajlandók.

Megbízhatatlan egyének azok, akik szándékosan hamis vallomást tettek.

Ezeket a felsorolt egyéneket a helyi hatóságok nyilvántartani kötelesek; a csendőrség fel van jogosítva arra, hogy ezekben az előjegyzésekbe betekinthesen, hogy az említett egyének nevét és személyleírását megismerhesse, magatartásukat és eljárásukat állandóan figyelemmel kísérhesse.

73. A csendőrség kötelessége a koldusokat, akiket a munkakerülők osztályába kell sorozni, — szintén felügyelni. Különösen figyelemmel kell lenni azokra a koldusokra, akik engedéllyel bírnak, hogy a koldulást szabályozó törvényt nem hágnák-e át azáltal, hogy:

1. fegyveresen koldulnak;
2. erőszakkal vagy fenyegetéssel koldulnak;
3. éjjel vagy a házba behatolva koldulnak;
4. hamis igazolvánnyal vagy útlevéllel, koholt testi fogyatkozással vagy átalakulva (álruhában) koldulnak;
5. az engedély megvonása után is koldulnak;
6. lakóhelyük járásán kívül koldulnak.

Ha a törvénynek ilyen nemű áthágásában részesek, el kell őket fogni s az igazságügyi rendészeti tisztviselő elé vezetni.

A helyi hatóságok kötelesek a koldusokról vezetett előjegyzést a csendőrségnek bemutatni.

Polgári hatóságoknak a csendőrséghez intézett megkereséseiről.

74. A polgári hatóságok megkereséseiket a csendőrségi különítményparancsnokságoknak írásban küldik meg. A megkeresésnek tartalmaznia kell:

1. a megkereső hatóság elnevezését;

2. a megkeresés céljának pontos és világos meghatározását;

3. annak a rendeletnek adatait, amelynek alapján a hatóság a megkeresést kibocsátotta.

A csendőrök a megkereséseket csak előljáráók parancsára hajthatják végre.

Ha a különítmény csak csendőrökből áll, a leg-hosszabb idő óta szolgáló csendőrt kell parancsnoknak tekinteni.

Fogolykíséret.

75. A csendőrök kötelesek a törvény által megengedett mindazokat az elővigyázati intézkedéseket megtenni, amelyek a foglyok megszökésének megakadályozására szükségesek; azonban minden felesleges korlátozást kerülni kell. A törvény megtiltja mindenkinek, de különösen a karhatalom tagjainak, az elfogottak bántalmazását, sértettségét s bármilyen erőszakoskodást, hacsak ellenszegülésről nincs szó, aminek a törvény által megengedett módon való megtörésére felvannak jogosítva.

76. Ha vádlottakat vagy elítélteket kell őrsről őrsre kíséreni, erre a csendőrtiszt adja ki a parancsot s abban megjelöli az őrkíséret parancsnokát s az őrkíséret tagjainak számát.

77. A polgári hatóság megkeresését a kísérőlevélhez (őrkíséretet elrendelő végzéshez) kell csatolni. A megkeresés felsorolja azokat az iratokat, amelyeket a kísérendő foglyokkal együtt kell továbbítani és átadni. Ezeket az iratokat lepecsételten az őrkíséret parancsnoka veszi át, aki a hatóságnak a következő címszóval ellátott elismervényt ad: „Átvételi elismervény a parancsról és az abban említett ügyiratokról.”

Az iratokat rendeltetési helyükig őrsről-őrsre kell továbbítani.

A foglyok személyleírását a kísérőlevélben mindig fel kell tüntetni.

78. Ennek a szolgálatnak szabályozhatása céljából mindegyik csendőrtiszt és őrsparancsnok egy jegyzéket vezet, amelybe napról-napra, minden megszokás nélkül, bejegyzi az őrkíséretre kapott megkereséseket, illetőleg az evégett adott parancsokat. Ez a jegyzék egyúttal az elfogató parancsok és a csendőrségi körözések nyilvántartására is szolgál.

79. Ha az elítéltek és vádlottak annak az őrsnek állomáshelyére érkeznek, amely őket továbbkísérni köteles, a községi fogdában, ilyennek nemlétében a lak-tanyának ilyen célra legalkalmasabb szobájában kell elhelyezni őket, ahol az elindulásig az őrs csendőrei őrzik. Az őrkísérettel megbízott csendőrök a foglyokat az útba eső legközelebbi őrsig kötelesek kíséreni.

80. Az őrkísérettel megbízott csendőrök a foglyokat akként kötelesek kíséreni, hogy azoknak minden mozdulatát megfigyelhessék és szökési kísérleteiket meg-hiusíthassák; szökési kísérlet esetében, átkelési pontokon, továbbá olyan helyeken, mint: erdők, hegytorkolatok, árkok, patakok, nagvobb tömeg által megszállt terek és utcák, elzárt utak, hegységek, amelyeknek fekvése a lovasság mozgását megnehezíti és lassúvá teszi, a foglyokat meg kell bilineselni.

81. Ha egy vagy több fogoly a szökés végrehajtását erőszakkal próbálja megkísérenni, az őrkíséret parancsnoka a törvény nevében annak a kijelentésével inti rendre őket, hogy ha nem engedelmeskednek, fegyverhasználat után fognak arra kényszeríttetni. Ha ez az intelem eredménytelen maradt és az ellenállás folytatódik, a menekülők feltartóztatása, a zendülők és lázadók megfékezése végett azonnal fegyvert kell használni.

82. Ha az ellenállás folytatása miatt fegyvert kellett használni s egy vagy több fogoly a porondon maradt, erről a békebírónak nyomban jelentést kell tenni, aki a helyszínére rögtön kiszáll. Az őrkíséret parancsnoka a történetekről jegyzőkönyvet vesz fel, amelyben vázolja mindazokat az eseményeket és körülményeket, amelyek a fegyverhasználatot előidézték, kísérték vagy követték és ezt az őrkíséret valamennyi csendőre

aláírja. Az őrkíséret a foglyok továbbkísérését csak abban az esetben szakíthatja meg, ha erre nézve a fegyverhasználati esemény miatt az illetékes hatóság ekként dönt. A jegyzőkönyv egy másolatát, minden esetben 24 órán belül, az őrkíséret parancsnoka a csendőrhadnagynak megküldeni köteles, aki az abban foglaltakról a csendőrszázadosnak azonnal jelentést tesz, hogy az a magasabb polgári hatóságokat nyom-ban tájékoztathassa.

83. Az őrkíséret parancsnoka a továbbkíséréssel megbízott őrsparancsnoknak a foglyokkal együtt átadja a kísérőlevelet és az ahhoz mellékelt bűnügyi iratokat. Ezzel az átvett foglyokért és iratokért a felelősség az átvevő őrsparancsnokra hárul, akinek kötelessége jegyzékébe a foglyok nevét, az ügyiratok számát és azt a helyet bevezetni, ahol a foglyokat át kell adni.

Ezt a bejegyzést az átadó előtt kell keresztül vezetni s azt mind az átadó, mind az átvevő parancsnok aláírni köteles.

84. A foglyok továbbkísérése ugyanilyen eljárás és ugyanazon óvatossági rendszabályok mellett történik mindaddig, míg azok az illetékes helyen át nem adatnak. Az utolsó őrkíséret parancsnoka az átadást — bevonulása után — jegyzékében feltüntetni köteles.

85. A hadnagyok és századosok az őrsszemléik alkalmával ezeket a jegyzékeket átvizsgálják s ha azokat rendben találják, ezt a körülményt aláírásukkal igazolják.

86. Eltekintve attól, hogy a fogolykíséretet az előbbi pontok rendelkezései szerint egy külön jegyzékben fel kell tüntetni, emellett ezt a szolgálati könyvnek ama rovatában, amelyik az őrsállomáson kívül teljesített szolgálatokról szól, röviden szintén be kell jegyezni.

87. Ha fogolykísérés közben valamelyik fogoly megszökött, erről, valamint annak kézrekerítése iránt tett intézkedésekről, a hadnagynak azonnal jelentést kell tenni. A hadnagy a vétkes csendőrök ellen, annál a hatóságnál, amely ellenük eljárni hivatott, azonnal feljelentést tesz.

88. Ha csupán a foglyoknak egy része szökött meg, akkor a többiekét rendeltetési helyükre kell kíséreni s ott a reájuk vonatkozó iratokkal együtt átadni; ha azonban az összes foglyok megszöktek, az iratokat haladéktalanul a századosnak kell megküldeni, aki azokat az illetékes hatósághoz juttatja.

89. A foglyszöktetést elkövetett csendőrök őrsparancsnoka, a foglyok megszökését, a csendőrök neveinek megemlékezésével az erre szolgáló maplóba bejegyezni köteles.

90. A fogolykíséréssel megbízott őrmesterek, őrsvezetők és csendőrök az őrkíséretet mindig lovon, egyenruhában és teliesen felfegyverkezve teljesítik, tekintet nélkül arra, hogy a foglyok gyalog vagy szekeren szállíttatnak.

91. Bár az elítélteknek és vádlottaknak általában gyalog kell menniök, kivételesen hivatalból elrendelhető, hogy kocsin szállíttassanak. Ugyanigy történhetik a szállítás, ha a fogoly a menetképtelenségét orvosi bizonyítvánnyal igazolja.

A vádlottaknak és elítélteknek meg van engedve, hogy saját költségükön kocsit vehessenek igénybe, de kötelesek magukat az előírt óvatossági rendszabályoknak alávetni.

92. A csendőrnek — a legszigorubb büntetés terhe alatt — tilos a kíséretére bízott egyénektől bármit követelni vagy elfogadni.

93. Az őrkísérettel megbízott csendőrök kötelessége gondoskodni arról, hogy a foglyok a szükséges élelmi-szerekben hiányt ne szenvedjenek.

94. Annak eldöntése végett, hogy az őrkíséretnek hány csendőrből kell állania, szolgáljon irányadóul, hogy egy fogolyra két, két fogolyra három csendőrt kell számítani s a csendőrök számának a foglyok számához viszonyítva ilyen arányban kell növekedniök.

95. Abban az esetben, ha fogolykísérés közben valamelyik fogoly megbetegszik, vagy fegyverhasználat folytán megsebesül, annak további meneteltetését be kell szüntetni s egy csendőrt kell vele visszahagyni, hogy az azt a legközelebbi községben szerzett kocsin tovább szállíthassa.

96. Ha a fogoly útközben akár betegség, akár sebesülés folytán meghal, az őrkíséret parancsnoka a halál beálltát megállapító nyilatkozatot állít ki, hozzá csatolja az illető fogolyra vonatkozó bűnügyi iratot s 24 óra alatt megküldi a hadnagynak, aki arról a századosnak jelentést tesz.

A százados az ügyiratokat — késedelem nélkül — az illetékes hatóságához továbbítja.

97. Ha bűnügyi iratok, az egy és ugyanazon kísérőlevélben szereplő olyan foglyokra is vonatkoznak, akik betegség vagy elhalálozásuk folytán nem kísérhetők tovább, a többi foglyok azonban menetképesek, akkor az őrkísérést folytatni kell s a visszamaradtakra vonatkozó bűnügyi iratokat sem kell visszatartani; az őrsparancsnok ilyenkor a kísérőlevélről másolatot készít s azt a csendőrszázadosnak vagy hadnagynak elküldi, hogy a felgyógyult fogoly továbbkísérésére új kísérőlevél legyen kiadható, illetőleg, hogy a fogoly elhalálozásáról az előző pontban említett hatóság értesíthető legyen: azon a kísérőlevélben, amellyel a többi foglyot átadják, röviden meg kell említeni azokat az okokat, amelyek miatt a foglyok egyikének vagy másikának átadása nem volt lehetséges.

98. A századosoknak és hadnagyoknak legyen gondjuk arra, hogy ezekről az eseményekről pontos értesítéseket szerezhessenek s hogy tájékozva legyenek mindenről, ami a fogolykísérés közben történt.

99. Ha a csendőrök valamely vádlottat vagy elítéltet vesznek át a fogházba vagy más letartóztatási intézetbe leendő kísérés végett, kötelesek gondot fordítani arra: 1. hogy mind a kísérést elrendelő parancsot, mind a fogollyal kapcsolatos bűnügyi iratokat kézhez kapják; 2. hogy a börtön- vagy fogházfelügyelő, illetőleg őr a nyilvántartási könyvükben a fogolykísérést elrendelő parancsot bevezessék és a foglyok átvételét elismerjék.

Ezt a bejegyzést mind az illető börtönügyi tisztviselő vagy őr, mind a csendőrök aláírják. A bejegyzésről az előbbieket a csendőröknek másolatot adnak. Az általuk szerkesztett jegyzőkönyvet, az ügyiratokat és az átvételi elismervényt annak a csendőrszázadosnak kell beszolgáltatni, aki az őrkíséretre parancsot adott.

Az őrsök találkozásáról és annak céljáról.

100. Az őrsök a szomszédos, valamint azokkal az őrsökkel, amelyekkel járőrtalálkozás van előírva, tíz nap alatt két ízben találkozni kötelesek.

(Folytatjuk.)

AZ ORSZÁGOS TISZTI KASZINÓ KÖZLEMÉNYEI

A Vivóklub működésének megkezdése. Az Orsz. Tiszti Tudományos és Kaszinó Egyesület Vivóklubja működését folyó évi szeptember hó 15-én megkezdte. A fizetési kötelezettségek teljesíthetése végett a beiratkozás azokra is kötelező, akik az elmúlt évben már tagjai voltak a vivóklubnak. Beiratkozni hétköznaponként 1/2 18-tól 19 óráig lehet. **Feltételek:** a) A Tiszti Kaszinó rendes, rendkívüli és jóléti tagjai, valamint b) ezek családtagjai (feleség, gyermek) a tagsági-, illetve jóléti igazolvány felmutatása ellenében iratkozhatnak be. c) A tisztikaszinói tagok által felvételre ajánlott hozzátartozók és vendégek az illető ajánló tag írásban adott erkölcsi és anyagi felelőssége mellett vétetnek csak fel. Ezen — olvashatóan aláírt és a tisztikaszinói tagsági igazolvány számával ellátott — nyilatkozatot fentiek a beiratkozásnál leadni tartoznak. **Fizetendő díjak:** a) alattiak: szövetségi díj (1 P), szekrény díj (8 P) vagy fiókdíj (4 P), b) alattiak: szövetségi díj (1 P), szekrénydíj (8 P) vagy fiókdíj (4 P) és 16 P oktatási díj, c) alattiak: szövetségi díj (1 P), szekrénydíj (8 P) vagy fiókdíj (4 P) és vívásért 60 P, tornáért 60 P, oktatási díj. A cél- és nyílövészetre jelentkezők fenti díjakon kívül 12 pengőt fizetnek, töltények, céltáblák, tiszteletdíjak stb. beszerezhetősége. Bővebb felvilágosítással a vivóklub hirdetőtábláján kifüggesztett „Háziszabályok” szolgálnak.

CSENDŐR LEKSZIKON

110. **Kérdés.** *Milyen szabályok irányadók a cukrászboltok záróráját illetőleg?*

Válasz. A cukrászüzletek zárórájáról a m. kir. belügyminiszter 1926. évi 156045. sz. körrendelete intézkedik. E körrendelet szerint a cukrászüzletek zárórája május, június, július és augusztus hónapban éjjel 12 óra, az évnek egyéb szakában pedig éjjel 11 óra. A cukrászboltok záróráját a nyilvános étkező- és szórakozó helyiségek zárórájának megállapítása ügyében kiadott 1920. évi 9863. M. E. sz. rendeletben foglalt felhatalmazás alapján Budapesten és a vidéken egységesen határozzák meg.

111. **Kérdés.** *A tettes a sértett nő sérelmére elkövetett erőszakos nemi közönség büntetvével kapcsolatosan súlyos testi sértés vétségét is elkövette. A magánindítvány megtételére jogosult sértett nő azonban nem kívánja a tettes megbüntetését. A sértett nő magánindítványának hiánya mily befolyást gyakorol a súlyos testi sértés vétségének üldözésére?*

Válasz. Minthogy a súlyos testi sértés vétsége hivatalból üldözendő bűncselekmény, nyilvánvaló, hogy a magánindítvány hiánya a súlyos testi sértés vétségének bünvádi üldözése szempontjából közömbös. Sőt a Btk. 239. §-ának 1. pontja szerint, ha a súlyos testi sértés büntetése minősül, ez a körülmény magát az erőszakos nemi közönség büntetést is hivatalból üldözendővé teszi.

112. **Kérdés.** *Jogában áll-e a földtulajdonosnak, ha egyébként vadászatra nem jogosult, a területére behatoló s ott kárt okozó vadat elpusztítani és birtokba venni?*

Válasz. A földtulajdonos a területére tévedt és ott kárt okozó vadat elpusztíthatja. A vad elejtésével megszerzi annak tulajdonjogát. Az közömbös, hogy a földtulajdonosa egyébként vadászatra jogosult-e vagy sem.

113. **Kérdés.** *A legény a leánytól el akarja venni annak 1 P. értékű zsebkendőjét. A leány nem hajlandó ezt neki adni, mire a legény dulakodni kezd a leánnyal s végre is sikerül neki a zsebkendőt elvennie. A leány tiltakozik az ellen s visszaköveteli a zsebkendőt, de eredménytelenül. Büntetőjogi megítélés alá esik-e ez a dolog?*

Válasz. Az eset megítélése attól függ, mily viszonyban van egymással a tettes és a sértett? Ha az egész ügy udvarlasi viszonyból keletkezett s a tettes ily módon csak emléket akart szerezni a sértettől, nehéz azt megállapítani, hogy a tettest idegen ingóságokra irányuló jogtalan eltulajdonítás célzata vezette. Azt meg épen óvatosan kell vizsgálni, hogy a panasztól dulakodás valóban erőszaknak tekintendő-e. Ilyen természetű panaszok esetén legjobb megmagyarázni a feljelentőnek, hogy az ügy jelentéktelen, nem tekinthető vagyon ellen irányuló bűncselekménynek, legfeljebb becsületsértés vétsége miatt emelhet panaszt, ha sértve érzi magát a legény dulakodása és amiatt, hogy tőle nem a társadalmi illem szabályai szerint emléktárgyat vett el.

114. **Kérdés.** *A földbérő a gazdasága területén levő juhnyári őrzését és kezelését egy juhászra bízta, akit ennek fejében a szaporulatnak, valamint a nyájáról kitermelt guanájának fele illet meg. A juhász a nyáj egy részére nézve a nyírás ideje elérkezvén, jelenti a gazdának, hogy a kitermelt guanáját zsákokba rakta s megmérés dologában intézkedést kér. A gazda távollétében ennek fia tudomásul veszi a jelentést, de nem evezik abba bele, hogy a juhász a bérleménytől távolos közsében mérse meg a guanáját, hanem a bérlemény területén levő mázsálóban kívánja megmérni az esztendőzást. A juhász viszont a mázsáló ellen emel kifogást, azzal, hogy a bérlemény területén levő mérlea megbízhatatlan s annak kijelentésével, hogy a guanájának a gazdát illető felerészét majd visszahozza, kocsira rakja a guanáját s elindul a község felé. A gazda két fia erre puskát fog s a maguk mellé vett több béressel együtt megrohanják a juhászt, kocsiját megállítják, a guanáját leszedik a kocsiról és a gazda lakására vitetik. Mindez kölcsönös verekezés közben játszódik le. A juhász az egyik béresen 8 napot meghaladó testi sérülést eít s ő maga is súlyosabb természetű sérülést szenved. Meg-*

jegyzendő, hogy az egyik béres orosz eredetű volt hadifogoly közben ezt a kijelentést is tette: „Büdös magyar, agyonütlek!”

Mily büntetőjogi minősülés alá esik az úgubben résztvevők cselekménye?

Válasz. Az eset büntetőjogi megítélésénél kétségtelenül abból kell kiindulnunk, hogy a juhász ama magatartása, mely a verekedést megelőzte, jogtalanságot vagy büncselekményt foglal-e magában? Bizonyára önkényes eljárás, hogy a gyapjú felerésze dolgában a megegyezést mellőzve, önhatalmúlag intézkedett. Igaz, hogy nem rosszhiszeműen, mert eljárását és annak indító okait érdekelt szerződő társával előre közölte. Mindez azonban büncselekmény ismertető jeleit nem tünteti fel, büncselekmény elkövetésére irányuló szándék hiányában. A juhász azt hitte, hogy eljárása az őt illető fele gyapjú tulajdonjoga védelmében jogszerű. Eljárása tehát alap lehet a feles szerződés felbontására, kártalanítás követelésére, szóval az általa esetleg okozott sérelem magánjogi természetű. Az azonban, hogy a bérlő fia puskával és cselédekkel őt megrohanták, tőle a gyapjút elvették s szándékolt eljárásában megakadályozták, már büntetendő cselekmény, még pedig a Btk. 350. §-ába ütköző s a 353. §. 1. pontja szerint minősülő zsarolás büntetendő jelenségeit tünteti fel. A bérlő fia itt felbújtók, a felsorakoztatott cselédek pedig tettések. Hogy a juhász által okozott súlyos testi sértés a jogos védelem gyakorlásában vagy a jogos védelem határainak menthető áthágása kapcsán követte-e el, annak megállapítása az ítélelbíróra tartozik, az eljárást tehát ellene mindenestre meg kell indítani.

Az ügy megítélésénél fontos szerepet játszhatnak a juhász és a bérlő közt kötött szerződés pontos szövegének ismerete, főleg pedig az, hogy a juhász lényegileg és jogi értelemben a bérlő alkalmazottja volt-e vagy pedig bérlőtársa? Nem járt-e el a juhász a kötött szerződés a fenti tényállásban nem ismertett egyéb kikötött feltételek tudatos megszegésével? stb.

Az orosz nemzetiségű volt hadifogoly idézett kijelentése az 1921. III. t.-c. 8. §-ába ütköző nemzetgyalázás vétségének megállapítására alkalmas lehet.

115. Kérdés. Valaki azzal a tervvel foglalkozik, hogy hamis községi bizonyítványt fog készíteni. Evégből egy vésnöknel megrendeli a község pecsétjét. A vésnök elfogadja a megrendelést, de később megdöbben magától, a megrendelőt feljelenti. A büntetőjog szempontjából miként kell elbírálni ezt az esetet?

Válasz. Hivatalos pecsétnyomó készíttetése, bármily célból is, magában véve nem büntetendő cselekmény. Az 1897. XXXVII. t.-c. I. §-ában tiltott pecsétutánzás ugyanis csak a kincstári jövedékek védelmére vonatkozik, a Btk. rendelkezései alá eső okirathamisítás szempontjából pedig az ilyen utánzás nem büntetendő előkészületi cselekmény.

116. Kérdés. A sértett szórakozottan, jegyzeteit nézegetve halad át a kocsijúton. Automobil közeledik, amelynek vezetője abban a hiszemben, hogy a sértettnek ideje van túlkölésére közeledtet észrevenni, nem lassítja gépét, aminek következményeként a sértettet elüti s ez 8 napon túl gyógyuló testi sérülést szenved. Mily befolyása van a sértett gondatlanságának a gépkocsivezető bűnvádi felelősségére?

Csendőrségi szállító!

Khaki posztó, Loden, szintartó gyapjú, a legerősebb strapára, méterje	15.20 P
Ugyanaz «Extra-Loden» minőségben	16.80 «
Khaki kammgarn, szintartó, tiszta gyapjú	18.— «
Ugyanaz extra finomban	25.60 «
Férfi ing, fehér vagy khaki színben, kitudó molinból, szolgálatban zubbony alá a legcélszerűbb, legjobb és legolcsóbb	5.20 «
Alsónadrág, ugyanezen minőségben, rövid	2.50 «
Ugyanaz egész hosszú, fűzős	4.40 «
Csendőrkalap-toll, valódi kakastoll, csak dupla, dus kivitelben van raktáron	8.80 «

a 38 év óta fennálló és a csendőrségnél elismert

M Á R E R egyenruházati intézetében

Budapest, VIII., Baross-tér 6,

a Keleti p.-udvar érkezési oldalán, a Baross-szoborral szemben.

Telefon: József 321—78.

A Csendőrségi Lapokban

csak olyan teljesen megbízható cégek hirdeteit közöljük, amelyektől olvasóink bizalommal vásárolhatnak. Annak a cégnek a hirdetését, amely ellen a legkisebb jogos kifogás merül fel, azonnal töröljük, miért is kérjük olvasóinkat, hogy minden felmerült panaszt velünk közölni sziveskedjenek.

KEMÉNYFA HÁLÓSZOBA

Tartós kivitelben. Jótállással kapható.
Csendőröknek kedvező részletfizetési feltételek.
Lányi butorkereskedő, VII., Akácfa-utca 7. sz.

REMINGTON PORTABLE

a legmodernebb és legtartósabb utazó és irodagép.

ELŐNYEI:

Kis helyen elfér, könnyű súlyánál fogva könnyen hordozható. Mivel a legtökéletesebb amerikai gyártmány 100%-os üzembiztonságú. Nagy átütőképesség, könnyű kezelés, betűbeosztása a nagy gépekével teljesen egyenlő. Mindezeket összevéve ára **oly olcsó**, hogy a kedvező fizetési feltételekkel **minden parancsnokság** vagy **magános** könnyen beszerezheti. — Érdeklődésre részletes ajánlattal szolgál:

NÉMETH LÁSZLÓ Irógépbehozatali vállalata

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 12. szám.

A legjobb csendőrségi referenciák!

Láb- és kézizzadását legbiztosabban megszünteti a

F O R M I N

crém és hintőpor ára együtt P 1.30. Postai megrendeléseket azonnal továbbít főraktár:

SZÉKELY ADORJÁN

„Isteni Gondviselés“ gyógytára

DEBRECEN.

Válasz. A gondatlanság büntetőjogi fogalma szerint a cselekvő nem akart ugyan előidézni jogsértő eredményt, de módja és kötelessége lett volna annak bekövetkeztét meggátolni. Ezt a módot azonban figyelmen kívül hagyta és ezt a kötelességét elmulasztotta, mert elmulasztotta tevékenységét oly figyelemmel kísérni, hogy annak jogsértő vagy jogveszélyeztető mivoltát idejekorán felismerhesse.

Ez a meghatározás világossá teszi előttünk azt, hogy a gondatlanság büntetőjogilag oszthatatlan. Ha kötelességem a gőzkazánt úgy fűteni, hogy az fel ne robbanjon s ekként ne veszélyeztesse mások testi épségét és életét, felelős vagyok akkor is, ha a fűtésben mások rossz tanácsára hallgattam vagy ha megengedtem, hogy a fűtésben avatatlan ember közreműköd-jék, avagy éppen mások utasítására jártam el. Ha a bekövetkezett szerencsétlenség mások gondatlanságára is visszavezethető, ebből csak az következik, hogy mindenik mulasztó önálló felelősséget visel, de nem lehet szó arról, hogy a felelősséget a résztvevők száma és tevékenységük jelentősége szerint megosszuk. Így tehát arról nem lehet szó, hogy tettestársaság létesüljön, ami együttes és közös elkövetést feltételez, ami gondatlanságnál ki van zárva.

Ezért nem mentség büntetőjogi gondatlanság ese-

tén az, hogy maga a sértett is gondatlanul járt el, elmulasztván az önmaga iránt tartozó óvatosságot vagy éppen fennálló szabályokat szegett meg, ami ha fenn nem forog, a szerencsétlenség tán be sem következik. Mindenkinek kötelessége ugyanis az, hogy foglalkozásában ügyeljen mások életére és testi épségére, s ha e kötelességének ellátásában rá mulasztás bizonyul s baleset történik, büntetőjogi felelősséget visel. A kocsin támoalgó részeg ember kétségtelenül gondatlanul jár el s a legnagyobb szerencsétlenségnek teszi ki magát, közgazgatási és rendészeti szabályokat szeg meg, de azért senkinek sincs joga őt elgázolni. Aki őt elgázolja, csak akkor menekül a bűnvádi felelősségtől, ha igazolja, hogy a legmesszebb menő óvatossággal járt el s a támoalgó részeg nem látta meg oly időpontban, amikor őt kikerülhetne volna. Eppen így, ha egy ház építésére tartozom felügyelni, mint szakértő egyén, nem menekülök a bűnvádi felelősség alól, ha a mások hibájából elkészített épületrész összedől s emberéletben tesz kárt, jóllehet én helyes utasításokat adtam ki, mert nemcsak a helyes utasítások kiadása, hanem azok végrehajtásának ellenőrzése is kötelességem. Nem változtat a helyzeten, hogy az utasítások hanyag végrehajtói szintén bűnvádi felelősséggel tartoznak.

Régi lámpáért — új lámpa! Rossz lámpáért — jó lámpa!

50.000 használt régi petroleum- (spirítusz-, benzin-, karbid- sth.) lámpát vásárolunk vissza darabonként tíz pengőért, tekintet nélkül azok jelenlegi állapotára

Az Aladdin lámpa 94% levegővel és 6% petroleummal, nyolcvan gyertyaerősségű, hőfehér, egyenletes izzófényt áraszt. **Nem kell levegőt préselni (pumpálni), sem robbanóanyaggal (spirítusz, benzin) előmelegíteni.** Zajtalan, szagtalan, nem kormoz. Könnyen kezelhető, gyermekre is nyugodtan rábízható. Minden alkatrésze egyszerű, könnyen cserélhető. Klárlítása szép és elegáns. Tűz- és robbanásmentes, égő állapotban is veszély nélkül hordozható. Anyagfogyasztása minimális, a beszerzési árat rövid használat után amortizálja. **A lámpák kifogástalan működéséért 5 évi gyári szavatosságot vállalunk.**

A csendőrség számára kiválóan alkalmas! Irodákban, legénységi szobákban nappali fényt áraszt!

**IRJON MÉG MA, HOGY JELENTKEZÉSÉVEL
SORRENDI SZÁMÁT BIZTOSítsa!**

A beváltás módosatairól ingyen és bérmentve küld tájékoztatót:

Aladdin Kereskedelmi Részvénytársaság

23. számú lámpabeváltó osztálya

Budapest, IV., Belváros, Molnár-utca 21.

HIREK

A m. kir. testőrségek parancsnokának elismerése a Budapesti szolgálatot teljesített esendőregyéneknek. A m. kir. testőrségekhez a Kormányzó Ur Ó Főméltósága kenderesi tartózkodása tartamára kísérítő szolgálatra Budapestre vezényelt és szeptember hó 1-ével örseikre útbaindított esendőrök kifogástalan és kötelességtudó szolgálatteljesítéséért a testőrségek parancsnoka dícséretét fejezte ki azzal, hogy a vezényelték a legkisebb kifogásra vagy panaszra sem adtak okot.

A esendőr ne igyék. Csizmazia Albert és Csizmadia József ngodi őrsbeli esendőrökből állott járőr szeptember hó 3-án 21 órakor rendes szolgálatba indult. A járőr az első tereptárgy, Homokbögöde leportyázása után éjjel tájban betért egy korezmába, ahol polgári egyének társaságában a járőr tagjai nagy mennyiségű szeszes italt fogyasztottak s megittasodtak. Éjjel után 1 óra tájban távoztak a korezmából s a Nagytevel határához tartozó erdőben összekülönböztek. A szesz hatása alatt az ittasabb Csizmadia esendőr annyira indulatba jött, hogy rálőtt a járőrvezetőjére, aki súlyos sebbel terült el a földön. Csizmadia esendőr azután önmaga ellen fordítván fegyverét, agyonlőtte magát — meghalt. Csizmazia esendőr súlyos sebesülésével a pápai irgalmasok rendjének kórházában került ápolás alá, Csizmadia esendőr holttestét pedig eltemették. Az alkohol újabb áldozatokat követelt magának, okulására mindazoknak, akiknek arra szükségük van!

Dicséreték. A m. kir. esendőrség felügyelője Kohári István gyalog próbacsendőrt, mert 1927 május 2-án a Berczel községben felhőszakadás által előidéztet hónaljig érő árvíz közepette magas koruk folytán védett helyre menekülni nem tudott s ezáltal szorongatott helyzetbe került két berceli lakost egészségének veszélyeztetésével a bekövetkező életveszélyből kimentette s ez alkalommal a magánvagyon megmentése körül is igen eredményes tevékenységet fejtett ki; Bándi Dénes gyalog tiszthelyettest, mert 24 évet meghaladó esendőrségi szolgálati ideje alatt mint őrsparancsnok a közbiztonsági szolgálat ellátása, valamint alárendeltjeinek eredményes oktatása terén fáradságot nem ismerő, az átlagon felülemelkedő tevékenységet fejtett ki; Kollár György gyalog tiszthelyettest, mert 19 évi esendőrségi szolgálati ideje alatt alárendeltjeinek igen jó példát mutatott, mint kemencei őrs volt parancsnoka, őrsét példás rendben tartotta s alárendeltjeit a határszéli közbiztonsági szolgálatban előjárói teljes megelégedésére vezette; Göcze József II. tiszthelyettest, mert 26 évet meghaladó esendőrségi szolgálati ideje alatt, melyből 17 évet mint őrsparancsnok működött, őrsét minden tekintetben kiválóan vezette, továbbá megbízhatósága, alárendeltjei helyes vezetése, célirányos oktatása, fegyvelmezése és példás magatartásáért; Csoztor József tiszthelyettest, mert 25 évet meghaladó esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén igen eredményesen és buzgón működött, 1922. év óta mint a esendőrséghoz beosztott segédoktató és szolgálatvezető teendőit teljes odaadással és lelkiismeretes pontossággal teljesítette s a fiatal esendőrsarjadék hazafias nevelését fáradhatatlan szorgalommal látta el; Haraszi István tiszthelyettest, mert 22 évet meghaladó esendőrségi szolgálati ideje alatt mint őrsparancsnok, majd 1921 óta mint a pécsi esendőrséghoz beosztott segédoktató kötelességeit a legna-

HEGEDŰ
HARMONIUM
TÁROGATÓ
CIMBALOM
HARMONIKA
CITERA

és az összes hangszerek, legjobbak, csakis itt a gyárban kaphatók.
Művésziesen javít, legjobb húrokat készít.
Arjegyzéket ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szab.
hangszergyárz
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 71.
Csendőrségnek részletfizetési kedvezmény.

A
világhírű **MERKUR**
CSENDŐRSÉGI KERÉKPÁROK
legolcsóbban részletre is

DÉRY GÉPÁRUHÁZÁBAN, SZEGED
Arjegyzék ingyen Gummik, alkatrészek

„CORVIN“ BÚTORCSARNOK
Részletre olcsón! Dohány-utca 39.

A közalkalmazottak bevásárlási forrása.

Butorhitel

a esendőrség tagjainak **Sándor Ignác** butoráruháza, Budapest, VI., Dessewffy-
u. 18-20 (Nagymező-u. és Vilmos császár-
út között) szállít hitelképes feleknek
készpénzáron kedvező fizetési feltételek-
kel **elsőrendű butorokat.**

Kerékpár

közvetlen gyári lerakat eredeti német
és francia uti és versenykerékpárok
kényelmes részletfizetésre is.

Alkatrészek és pneumatik gyári árban kaphatók.

Varrógép közvetlen
gyári lerakat.

Eredeti német himző, stoppoló, ajurozó új rend-
szerű **Central-Bobbin** varrógépek kényelmes
részletfizetésre is kaphatók.

„GÉNIUS“ GÉPSZAKÜZLETBEN

Károly-körút 3.

Csendőrtisztek, altisztek és azok családtagjai

a m. kir. honvédelmi minisztérium 6322/14. 1927 számú körrendelet értelmében
(megjelent a Honvédségi Közlöny 1927. évi február hó 15-én a 6. számban.)

nyolc havi részletfizetésre készpénzáron a következő cikkeket kapják:

női-, férfi- és egyenruha-
szöveteket, bélésarukat,
vásznat, sifont, zefireket,

és egyéb vászonárakat,
női s férfifehérneműeket
készen és rendelésre,

törülközőket, abroszokat,
kötött és szövött árut,
kötött gyermekgarnitúrát,

kesztyűt, harisnyát, kész
kötött kabátokat, függ-
göny és függönykerméket,

új, gyárilag sterilizált ágytollat és pelyheket, paplanokat, mindennemű mosókerméket, selymeket, valamint díszpárnákat a

TRIBON Ruházati Részvénytársaságnál, Budapest, VIII. kerület, Üllői-út 14. szám.

Az egyes vásárlások utáni első részletlek 1927 október hó 1-ével kezdődnek.

gyobb odaadással és szaktudással teljesítette, valamint a fiatal csendőrsarjadéknak hazafias irányban való nevelése terén hathatósan és eredményesen közreműködött; *Pisovics József* tiszthelyettest, mert mint a kaposvári csendőriskolához beosztott szolgálatvezető és segédoktató 1919 óta az ujonckiképzés körül kötelességeit fáradhatatlan szorgalommal, szakértelemmel és nagy odaadással végezte, alárendeltjeit minden irányban igen jó eredménnyel oktatta, vezette és fegyelmezte, előjáróinak minden tekintetben megbízható erős támasza volt; *Nagy József III.* tiszthelyettest, mert 21 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatot fáradhatatlan szorgalommal látta el, mint az igen mozgalmas bátaszéki őrs parancsnoka kiváló szorgalommal működik és őrsét mintaszerű rendben tartja, teljes megbízhatóságával, alárendeltjeinek minden téren helyes vezetésével messze túlszárnyalja bajtársait, *csendőrfelügyelői dícsérő okirattal látta el.*

A m. kir. budapesti I. sz. csendőr kerület parancsnoka Mézáros János gyalog törzsőrmestert, mert 13 év meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatot eredményesen teljesítette és őrsparancsnokát az alárendeltek kiképzésében hathatósan támogatta; *Szabó Ambrus* gyalog tiszthelyettest, mert a Bercelen 1927 május 2-án felhőszakadás által előidézett árvízveszedelem alkalmával mint őrsparancsnok előrelátóan és eredményesen intézkedett a magánvagyon megmentésében alárendeltjeinek igen jó példát mutatott; *Lukács György* gyalog tiszthelyettest, mert a Bercelen 1927 május 2-án felhőszakadás által előidézett árvízveszedelem alkalmával a magánvagyon megmentése körül odaadó és igen eredményes tevékenységet fejtett ki, *dícsérő okirattal látta el, míg Németh Pál* gyalog őrmestert, továbbá *Nagy Ferenc József és Németh János IV.* gyalog csendőröket, mert a Bercelen 1927 május 2-án felhőszakadás folytán keletkezett árvízveszedelem alkalmával a magánvagyon megmentésében eredményesen résztvettek, *nyilvánosan megdicsérte.*

A m. kir. pécsi IV. sz. csendőr kerület parancsnoka Tarabó István csendőrt azon kötelességtudó és nagy ügybuzga-

lomra mutató eljárásáért, hogy szolgálaton kívül egy hamis híreket terjesztő kommunista agitátornak látszó egyént tapintatos és célravezető eljárással az igazságszolgáltatás kezére juttatott, *nyilvánosan megdicsérte.*

Előléptek: *Törzsőrmesterré:* az I. számú csendőr kerületben: *vitéz Pál József, Dobos Sándor és Samu János* őrmesterek. *Őrmesterré:* az I. számú csendőr kerületben: *Varga András, Bulovszki Lajos, Varga Sándor, D. Szabó Miklós, Flórián Gyula, Mengyán Márton, Dankó Mihály, Török József és Horváth Dénes* csendőrök.

Házasságot kötöttek: az I. számú csendőr kerületben: *Kovács István I.* törzsőrmester *Nagy Juliannával* Budapesten, *Vajna István* tiszthelyettes *Kiss Judittal* Alsódabason, *Majnik István* őrmester *Kiss Ilonával* Romhányban; a IV. számú csendőr kerületben: *Fülöp János* tiszthelyettes *Makó Ilonával* Pécsen, *Bálint Sándor* tiszthelyettes *Szili Katalinnal* Csikérián, *Csikós István* tiszthelyettes *Fábián Margittal* Majson és *Duj János* tiszthelyettes *Novák Etelkával* Szekszárdon.

Kérelmek. *Csörgey László* százados (Budapest, csendőr kerületi parancsnokság, Böszörményi-út 21. sz.) a felajánló által megszabandó ellenszolgáltatás fejében átvenne egy 1913-as Csendőrségi Zsebkönyvet. — *Özv. Csilléry Lajosné* (Gödöllő, Rákos-utca 11. sz.) jó minőségű nyugdíjas csendőr egyének bérbeadná két szoba, konyha és megfelelő mellék-helyiségekből álló házat a hozzá tartozó 4 hold szántó és gyümölcsösrel évi 500 pengőért. A ház a gödöllői öreghegyi villamosmegállótól 20 pernyi távolságban van. A bérletre pályázók csendőrségi szolgálati idejük alatt tanúsított magatartásukat igazolni tartoznak. Értekezni a fent megadott címmel lehet.

Kölcsönös áthelyezését óhajtja: Jenei József szanki őrsbeli (kecskeméti osztály) csendőr a szentesi osztály területére. Kéri kölcsönös áthelyezésüket óhajtó bajtársait, hogy címüket közöljék vele.

Kérdezze meg bajtársait,

kik az **AEG MIGNON** írógépen dolgoznak és meg fogja tudni tőlük, hogy gépünk amellet, hogy szép, tökéletes és gyors munkát produkál, szép, precíz és tökéletes munkára szoktatja a rajta dolgozókat. Valóságos nevelő hatása van, úgy, hogy megfizethetetlen az az érték, amit a rajta dolgozó kiépít. Ne írja tovább kézzel jelentéseit, nincs arra szükség, tartson lépést a XX. század tempójával. Ami 1200 bajtársának jó, az Önnek is jó lesz. Rendelje meg 30 napi próbára díjtalanul minden kötelezettség nélkül.

AEG. U. M. V.

ÍRÓGÉP-OSZTÁLYA

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 29.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Cikket nemesak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk s azt megfelelően honoráljuk. Kéziratot nem adunk vissza. A közleményeket kérjük az ivnek csak egyik oldalára, lehetőleg félhasábosan és könnyen olvasható írással írni. A szerkesztői üzenetekben mindenkinek válaszolunk, levélben senkinek, válaszbélyeget tehát fölösleges beküldeni. Jeligéül kérjük kisebb helységek neveit választani, mert az azonos jeligéből származó félreértéseket csak így lehet elkerülni. Az előfizetést kérjük pontosan megújítani, mert a felszólítás költségét külön felszámítjuk. A Csendőrségi Lapok részére szánt pénzküldeményeket ne a szerkesztőségnek, hanem a Nemzeti Hitelintézet Budapest—Krisztinavárosi fiókjának tessék beküldeni (Postatakarékpénztári chequeszámla: 1672.). A szelvényen mindig jelezni kell, hogy az összeg a Csendőrségi Lapok folyószámlájára lett befizetve. A hozzánk intézett leveleket így kell címezni: „A Csendőrségi Lapok szerkesztőségének Budapest, I. ker., Vár, Országház-utca 30. szám.”

Felvidék. Külföldi szabadságot a belügyminiszter úrtól (VI. c. oszt.) kell kérnie. A szabadságolási igazolványt csak akkor adják ki, ha igazolja, hogy az utazáshoz szükséges összeggel és polgári ruhával rendelkezik. Természetesen útleveletről és vízumról is gondoskodnia kell.

Rózsa 18. Ilyen nevű tiszt nincs sem a csendőrtiszti, sem a hadbírói karban.

Magyarostető. Öt évi csendőrségi szolgálati idő betöltése után őrmesterré kinevezhető, ha arra egyébként is alkalmas és érdemes.

Vitatkozás. Válasz a Lexikon-rovatban.

Kassa vissza. Beküldött cikkét nem közölhetjük, de az érdeklődésért és elismerésért mi is elismeréssel vagyunk Ön iránt.

Szölőfürdő. Válasz a Lexikon-rovatban.

Rába. 1. Mindaddig a laktanyában lakhatik, sőt mint nőtlennek, amennyiben szabadságot nem kért, ott is kell laknia, a közigazgatás részes tagja marad s egyenruhában köteles járni, amíg a nyugdíjaztatása meg nem történt. Eddig az időpontig a tényleges állományba számít, ténylegességi

illetéket élvez és minden tekintetben a ténylegesen szolgálót teljesítőkre fennálló előírások alá tartozik, ha szolgálatot betegsége miatt nem is teljesít. 2. Nyugdíjaztatása után kegyelmi úton kérheti, hogy katonai szolgálati ideje nyugdíjába beszámíttassék. Megszakítása elég hosszú s nem írta meg nekünk, mi okozta azt annak idején, így nem tudunk véleményt mondani, remélheti e kérése kedvező elintézését.

Magyar szó. Szolgálati úton az illetékes osztályparancsnoksághoz kell felterjeszteni az ügyet döntés végett. A mi véleményünk az, hogy a föld használata elvileg azt illeti meg, aki áthelyezés folytán az örsre került, mert a földbirtokrendező bíróság nem személyre szólóan, hanem az örsön mindenkor szolgálatot teljesítő nősök, illetve nőtlenek részére utalta ki a földet. A kérdés elbírálásánál azonban tekintetbe kell szerintünk venni azt is, hogy a termés betakarításának ideje előtt mennyi idővel történt az áthelyezés. Mert, ha a termés betakarításáig már csak rövid idő van hátra s addig a föld megmunkálásával már semmi tennivaló sincs, méltánytalan volna a termést elvenni attól, aki nemesak a pénzét, de a szabadidejét is a földre áldozta. A munkáltatás költségeinek megtérítésével közel simes kárpótolva az, aki a maga gondosságát és szorgalmát is az eljövendő termés szolgálatába állította. Más eset szerintünk az, amikor a termés betakarításáig hosszú idő van még hátra, amikor tehát az áthelyezés például tavasszal történik. Ilyenkor az addig befektetett költségek megtérítése ellenében át kell adni a földet annak, aki áthelyezés folytán az örsre került. A szolgálat érdekei sem teszik kívánatosná, hogy ilyen esetben a föld annak a kezelésében maradjon, aki az örsről más, esetleg távol eső örsre kerül.

Csépa. Nem írta meg, milyen indokolással tagadták meg a felvételt a szombathelyi honvéd kórházban. Valószínűleg hely hiányában s mert a felvétel nem volt sürgős. Ebben az esetben azonban valamelyik budapesti honvéd kórházban kellett volna elhelyeznie a feleségét. Erre vonatkozólag azt írja, hogy nem kapott szabadságot, de akkor meg hogy tudta a feleségét mégis a Bethesda-kórházba felhozni? Ugyanolyan módon a honvéd kórházba is bejuttathatta volna egy bármelyik orvos által kiállított orvosi bizonyítvány alapján. Levelében nincs elfogadható indoka annak, miért kellett a feleségét a Bethesda-kórházban elhelyezni, hiszen ez a kórház is Budapesten van s ugyanaz, aki feleségét oda bevitte, bevihette volna honvéd kórházba is, ahol sürgős esetben még orvosi bizonyítvány nélkül is felveszik a beteget, a napnak bármelyik órájában is jelentkezzék. Így nem adhatjuk azt a tanácsot, hogy a kórházi költségek megtérítését kérje, mert nem hisszük, hogy a kérése eredménnyel járna.

A Csendőrségi Lapok részére **HIRDETÉSEKET**

kizárólag **Balogh Sándor hirdetőirodája**
V., Bálvány-utca 12. **vesz fel.** Telefon: T. 157—83.
Mindennemű megkeresések erre a címre intézendők.

Több mint 31 év óta a világot uraló eredeti angol

The Champion kerékpárokat

3 évi jótállással havi 20 P részletre, kerékpáralkatrészeket, lánc, pedál, nyergeket nagybani gyári árban, külső gummik 6·80 pengőtől, belsők 2·10 pengőtől, Motóbécane francia motorkerékpárokat 840 pengőért szállítunk.

LÁNG JAKAB ÉS FIA kerékpár- és gumminagykereskedők
Nagy árjegyzék 700 képpel ingyen. Budapest, VIII. József-körút 41.

BÚTOR részletre **Ó** Budapest **3.**
olcsón VI., **Ó-utca**
Postások és rendőrség szállítója.

 Kerékpárok
Kerékpárgummi
Világhírű „Styria”
gépek.

Alkatrészek. Mindent legjobb minőségben olcsón, részletfizetésre is szállítunk.

Deményi és Fia
Budapest, VI., Teréz-körút 4. sz.
Alapítva 1894. évben. Kérjen árjegyzéket.

12 havi részletre kaphat háló-, ebédlő-,
úriszoba és konyha-
bútort a legolcsóbbtól a leg-
drágább kivitelig.
BLEIER Rákóczi-út 30. félemelet.

Órás, ékszerész **GÁBOR LAJOS** Budapest, Lipót-körút 30.
Leszállított árak, kizárólag **la Omega . . . P 40—** Részletfizetés bevezetve.
a csendőrség részére. **la Doxa . . . „ 27—** Kéjren ingyen árjegyzéket.

Nyugdíjas. 1. Lehetséges. Olvassa el lapunk f. évi 16. számában „Nemes Simon ny. törzsörrmester, Szécsény” jeligére küldött üzenetünk 3. pontját. 2. A vezénylési pótdíj szempontjából nem az az irányadó, hogy a szolgálatot az őrsparancsnok mettől meddig írta elő, hanem az, hogy a szolgálat mettől-meddig tartott a valóságban, tehát a szolgálat megkezdése és a szolgálatból való bevonulás jelentése között eltelt idő számít. Ön azt írja, hogy a teljesített (tehát nem az előírt) szolgálat időtartama 12 és fél óra, vezénylési pótdíjat tehát fel lehet számítani. 3. Nem az számít, hogy a vonat indulása és érkezése között mennyi idő telt el, hanem az, amit a 2. pontban mondtunk.

Szárhegy. 1. A gyámhatósághoz forduljon az örökbefogadást illetően, ott minden felvilágosítást megadnak s mindent elintéznek. Az elváltat kiadó bírói ítélet ismerete nélkül ebben az ügyben véleményt nem adhatunk. A család pótlék folyósítását azonban az örökbefogadási eljárás előtt is kérheti a levelében foglalt indokolással, mert ha a bíróság a gyermeket az anyának ítélte oda s a gyermek tartásának költségeit is az anya viseli, az elvált férjet a családi pótlék nem illeti meg. Szolgálati uton beadhatja erre vonatkozó kérvényét a belügyminiszter úrhoz (VI. b. oszt.), de jó lesz erről jelentést tenni annak a hatóságnak is, amely az elvált férj nyugdíját utalványozza. 2. A levelében másolatba vett igazolvány csak annak elismerése, hogy a magyar állampolgárság fenntartására irányuló elhatározását bejelentette, vagyis hogy optált. Egyébként az állampolgársági ügye még folyamatban van s amikor befejezést nyer, megkapja az állampolgárságot igazoló okmányt. Mindez az első bejelentése, azaz optálása alapján hivatalból történik, Önnek nincs ezzel semmi teendője.

Várdomb. Az étkezésért a kórház által megállapított étkezési pénzt kell fizetnie, az összeg levonása és átutalása azonban a gazdasági hivatalra tartozik, Önnek ezzel nincs gondja.

Vitatkozók, T. Az átalányok ügye előreláthatólag még ebben a hónapban rendezést nyer, kísérje figyelemmel a Csendőrségi Közlényt, ahol az erre vonatkozó rendelet meg fog jelenni.

1927. év. 1. Vasárnap közbiztonsági szolgálat végzése kötelező, ha az őrsparancsnok előírja, egyébként a napirendben foglaltak az irányadók, vagyis vasárnap semmiféle foglalkozást nem szabad tartani. 2. Az 1925. évi Csendőrségi Zsebkönyv 281. oldalán erre vonatkozólag pontos felvilágosításokat talál. 3. Olvassa el lapunk 1924. évi 13. számában „Emlék” jeligére küldött üzenetünk 2. pontját. 4. Az arának erkölcsileg és társadalmilag alkalmasnak kell lennie arra, hogy esendőraltiszt

neje lehessen. A házasságnak anyagiakban a esendőre előnyösnek kell lennie. Az előjárók kivizsgálás útján esetenként állapítják meg, hogy az ara ezeknek a kívánalmaknak megfelel-e. Az a körülményektől függ, hogy a kivizsgáló előjáró mi mindenre terjeszkedik ki. Azt mindenestre megállapítja, hogy a megígért vagyon megvan-e, valamint, hogy az ara és családja milyen hírnévnek örvendenek.

Törekvő. Csendőrségi szolgálati ideje csak attól a naptól számít, amikor a esendőresküt letette s próbacsendőr lett. Az ön által említett előző alakulatnál teljesített szolgálata nem esendőrségi, hanem katonai szolgálatnak számít.

F. S. R. L. Ha indokolni tudja, hogy miért kéri a szóban forgó illetékességet, pl. feleségének, esetleg felesége szüleinek van ott valami vagyona s hogy ott szándékozik állandóan megtelepedni, a községi előjáróság a kérelmet nem utasíthatja el. Legokosabb, ha a belügyminiszter úrtól kéri kellő indoklással illetőségi helyének kijelölését, ebben az esetben nem kell, esetleg sikertelenül, a községi előjárósághoz fordulnia.

Összetört remények. Férje valószínűleg csak mint ügynevezett havibéres polgári alkalmazott állott a esendőrség szolgálatában s így sem nyugdíjra, sem végkielégítésre nincsen igénye, mert nem volt kinevezett ember. Ezen semmiképpen sem lehet segíteni, csak úgy, ha férjét kineveznék, addig azonban, amíg munkaképtelen, nem nevezhetik ki. Kérvényt hiába ad be akárhova, mert törvény rendelkezik így.

Balaton. A villamos vasúthoz villamoskalauznak vagy kocsivezetőnek csak két meglehetősen nehéz vizsga letétele után veszik fel. A vizsgákat szerdai napokon tartják s így valamelyik keddi napon, 12–13½ óra között, kell jelentkezni Újpesten a Széchenyi-tér 5. sz. alatti felvételi osztályban születési anyakönyvi kivonattal, iskolai bizonyítvánnyal, erkölcsi bizonyítvánnyal (amit a kiállítás keltétől legfeljebb 3 hónapig fogadnak el érvényesnek) és illetőségi bizonyítvánnyal. Ajánlatos néhány ajánló sort is vinni, amelyben valaki felelősséget vállal a jelentkező erkölcsi megbízhatóságáért. Értesülésünk szerint a vizsgákon igen sokan szoktak elbukni, így hát alaposan neki kell készülni. A vizsga anyaga előre be nem tanulható, mert egy sorozat olyan próbából áll, amiből a jelentkezők általános ismereteire, ideg-erősségére, ügyességére következtetnek a vizsgáztatók. Bizony olyan időket élünk, amikor sokak számára még a villamoskalauz állása is elérhetetlen. 2. A esendőrségi szolgálati idő nem számít be, mert a villamosvasút nem állami, hanem magánvállalat.

Fetter, Gödöllő. 1. A kérelmek között közöltük. 2. Nincs.

ASSZONYOM!

Kísérelje meg és mosson

Persil

önműködő mosószerrel.

Szappan, kefe és dörzsölés nélkül,
tüzelő és munka megtakarításával
havonta tetemes összeget
takarít meg.

Csalódott esendőrlelek. Az 1925. évi november hó 6-án kelt 7000. M. E. számú kormányrendelet VIII. fejezetének 109. pontja értelmében a különböző állásokból nyugalomba helyezett egyén nyugdíját a különféle nyugalombahelyezések időpontjában betöltött állásai közül az után az állása után kell megállapítani, amely állással magasabb összegű fizetés jár. Ha valaki tényleges állományban megy át egyik szolgálatból a másikba, nyugdíját a legutolsó állásában élvezett beszámítható javadalmas alapján kapja, előző állásaiban töltött szolgálati idejét is figyelembe veszik, ha az átlépés 30 napon belül történt és előbbi szolgálata szintén állami, vagy az államival viszonyosságban álló szolgálat volt. 2 év 5 havi katonai, 11 év 3 havi esendőrségi és 5 év 6 havi államrendőrségi — megszakítás nélküli — szolgálata után a esendőrségi és rendőrségi időt kedvezményesen számítva (minden 7 hónapot 8-nak) és 6 hadiévet hozzáadva, ezidőszent nyugdíjába beszámítható fizetésének 76 százaléka illeti meg nyugdíj gyanánt.

Kivánsi. 1. Három hónapon túl a vezénylés tartóssá válik s az áthelyezési költségekre igénye van. A Cs.—20. utasítás II. fejezetének 3. pont, harmadik bekezdése értelmében a vezényeltetési pótdíj élvezete mellett az örsre vezényelték a napi betétet húsz százalékkal felemelten fizetik. Ebből az következik szerintünk, hogy a tartósan vezényelték, vezényeltetési pótdíjat nem kapván, csak a rendes napibetétet kötelesek az étkezésért fizetni. — A többi kérdéseire a jövő számunkban válaszolunk.

Fenyves. 1. Válasz a Csendőr-Lexikonban. 2. A temetőn kívül talált holttestről való lopás jogi minősítését már több ízben tárgyaltuk. Legutóbb lapunk f. évi 9. számában, a Lexikon-rovatban.

Fenyő. 1. Nem húzták ki, tovább játszik, de ha ki is húznák, csak néhány papirkoronát nyerne vele, amit valorizálatlanul fizetnek ki. 2. Nem tudunk olyan rendelkezésről, amely megtiltaná a járőr tagjainak, hogy kitüntetésüket feltegyék. 3. Legközelebbi számunkban válaszolunk.

Torda. 1. Nyugállományban magasabb havidíjfokozatba való előlépés nincs, kivéve, ha valakit ez az előlépés még a tényleges szolgálatban megilletett volna, de az valamely oknál fogva elmaradt. A kérvényt a nyilvántartó gazdasági hivatal útján kell benyújtani a belügyminiszter úrhoz. 2. Az 1912. évi LXV. t.-c. 43. §-a értelmében a nyugdíjmegváltási összeget a nyugdíj és lakbérnyugdíj (lakáspénz) együttes összegének legfeljebb annyiszorosával lehet megállapítani, mint ahány évig a megváltást kérő nyugdíjas a közhatósági orvosi bizonyítvány szerint még élhet. 3. Nyilvántartó gazdasági hivatala útján adja be kérvényét a belügyminiszter úrhoz (VI. b. oszt.) címezve. Aki csak hat hónapra távozik, annak az eltávozás engedélyezésére nincs szüksége, de az eltávozást be kell jelentenie. Hat hónapnál hosszabb eltávozáshoz belügyminiszteri engedély kell, amely legfeljebb három évre szólhat.

Tejút. Ne ígérjen neki semmit, mert a követelés nyilvánvalóan alaptalan és rosszhiszemű.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
PINCZÉS ZOLTÁN százados.

Pallas r.-t. nyomdája Budapesten, V., Honvéd-u. 10. sz.
(Telefon: T. 205—67, 205—68, 205—69.)
Felelős vezető: Tiringer Károly műszaki igazgató.

„FOTÓ”
fényképezési szaküzlet
BUDAPEST
VII., Rákóczi-út 80.

Tiszteknek és véglegesített
csendőröknek 6 havi hitel

Fotó osztály:

Nagy választék minden árban elsőrangú gyártmányú gépekben, felszerelésekben és anyagokban.

Rádió osztály:

Kész készülékek, alkatrészek, vázlatok, accumulatorok stb. stb.

Optikai osztály:

Mindennemű látcsövekben nagy készlet; szemüvegek, javítások orvosi vényre. Pontos és gyors kiszolgálás.

Gramofon osztály:

A mai kor legtükrösebb angol beszélőgépei a leg egyszerűbb kivitelűtől a legdrágább kivitelűig. Lemezek nagy választékban.

Mechanikai gyermekjáték osztály:

Vasutak (gőz-, villany- és óraszerkezettel), vasúti felszerelések, gőzgépek, gyerekkinók stb. stb.

Elsőrendű német gyártmányú

kerékpárok és varrógépek

véglegesített csendőröknek előnyös

részletfizetésre kaphatók.

Kerékpár és Varrógépkereskedelmi Vállalatnál
Budapest, VI., Andrássy-út 83—85 sz.

Telefon 980—22.

BÚTORCSARNOK

ERNST GYULA, BUDAPEST, VII., DOHÁNY-UTCA 33
(Klauzál-utca sarok)

Mindenféle bútorok és lakberendezési tárgyak óriási választékban. A csendőrség tagjainak jutányos ár és kedvezményes fizetési feltételek. Vidékre csomagolás.

BŐRÖND ÉS DÍSZMŰ KÉSZÍTŐ

SIMON GYULA

a közig. tisztviselők szerződéses szállítója

Budapest, VIII., Baross-utca 1. szám.

A csendőrség tagjainak árengedmény.

Modern BUTORSZALON

ÜLLŐI-UT 14. BAROSS-UTCA 11.

Olesó szolid kiszolgálás! Cégtul.: Gáspár Nándor.

Pontos és legjobb órák:

Doxa . . 350.000 K

Omega . 550.000 „

== 5 évi írásbeli jótállással ==

POLGÁR KÁLMÁN FIA műőrák és ékszerész

Budapest, VII., Teréz-körút 5. I. em.

Arany- és ezüstórák, ékszer és ajándék tárgyak.

Részletfizetés bevezetve! * 30 éves cég